

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Öğretmenlerin Okullarındaki Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri

ÖZETLER

Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Okullarda Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri

MART - NİSAN '2000

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet YALÇIN

Yazı Kurulu

Mehmet ORHAN

Mevlüt ÖKSÜZOĞLU

Ahmet DEVİREN

Prof. Zafer GENÇAYDIN

Asım SEYHUN

S.Selami TAŞBAŞI

İsmail N. BEYDEMİR

Teknik Yönetmen

Oktay İKİNCİ

Yazışma Adresi :

Büyük Sanayi 1. Cad. No: 95/10

Tel: 342 47 50 Ulus / ANKARA

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,

PTT 101843 no.lu Çek hesabı

T.C. Ziraat Bankası Ankara Yenışehir Şubesi

Hesap No: 304400-16890-1

Gönderilen yazılar yayımlansın

yayımlanmasın iade edilmez ve telif ücreti
ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Ahlâk Yasasına uyar.

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara

Valiliğinin 12.09.1991 gün ve 8202 sayılı

yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl: 10 Sayı 100-101

MART - NİSAN 2000

Dizgi Mizanpaj : Canan KULFEL

Baskı : HAS-SOY Matbaacılık 0.312. 341 59 94

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri :

Cengiz YALÇIN : İzmit (Kocaeli)

İsmail N. BEYDEMİR : Malatya - Ağın

İ. Cengiz YÜCEL : İzmir

Ahmet SAMUR : İstanbul

Kapak Fotoğrafı : Ağın-Beyelması Köyünden
bir görüntü

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3	Gönül Birliği, El Birliği, İş Birliği AĞIN
4-5	Belediyemiz ve İlçemize Hizmetleri
6-7	Çanakkalene Şehitlerine (Şiir) Dr. Galip UZUNCA
8	Gençleri Yöreye Çekebilmek Ruhi TAŞKIN
9	Ağın Çevresindeki Eski Uygarlıklar
10	Dünya Nimetleri (Şiir) Mehmet ORHAN
11-12	Neden Köy Enstitüleri? M. Cavit ALPASLAN
13	Birlikten Kuvvet Doğar Şerafettin ASLAN
14	Ağın Nedir? (Şiir) İsmail N. BEYDEMİR
15-16	Ağın Toplantısı
17	Canım Serhat'ım (Şiir) S. Selami TAŞBAŞI
18-19	Köy Enstitüleri'ni Anarken Ahmet Rahmi ERCAN
20	Gerçek Sevgide Gizli Ercan ORHAN
21	Besinler ve Sağlığımız
22-23-24	Beyelması Köyü Vedat ATALAY - Mehmet ORHAN
25	Ağın ve Çevresinden Fıkralar
26-27-28-29	Ezgili Anılar (Şiir) İsmail N. BEYDEMİR
30	Ulucanlar'daki Ağınlar Mevlüt ÖKSÜZOĞLU
31	Haberler

SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE GÖNÜL BİRLİĞİ, EL BİRLİĞİ, İŞ BİRLİĞİ

Sayın Ağınılılar ve Ağın'ı seven Sayın Ağın Dostları,

İlçemizin çevresinde, KEBAN BARAJ GÖLÜ'nün oluşmasından bu yana, Ağın'ımızın ve tüm bölgemizin en önemli sorunu **ulaşım sorunu** olmaya devam ediyor. Bu durum, yıllardan beri bütün hemşerileri ve Ağın'ı seven dostlarımızı konu üzerinde düşünmeye, görüş belirtmeye ve çözüm üretmeye yönlendiriyor. Bu, doğal bir davranıştır. Elbette ki, köprüsü yıkılan, ulaşımı ve çevre ile bağlantısı zorluklarla dolu olan, üstelik göçler nedeniyle sosyal etkinliği ve ekonomisi sarsıntıya, yıkıma uğrayan her vatandaş gibi hemşerilerimiz de konu üzerinde duracak, sorunun çözüme kavuşması için katkıda bulunmaya çalışacaktır.

Köprü yapımı için uğraş vermek her Ağınılı için bir **yaşam savaşı** haline gelmiştir. Çünkü köprü, yakın çevremizden ve ilçenin **mahsur kalan köyleri**'nden başlayarak tüm yörenin komşularla ve **dünya ile bağlantısı**'nın, kuşkusuz, başta gelen aracıdır. Gecikmeden ve yörenin daha fazla mağdur olmasına meydan vermeden, köprünün yerine konularak **ilçemizin ulaşım sorununun çözüme kavuşturulması zorunludur**. Burada şu hususu da, altını çizerek belirtmede yarar var: Bu kadar uğraşa, bu denli çabaya, emeğe karşın, köprü yapımından yana, tünelin ucunda henüz bir ışık bile görülmüş değildir. Bunun nedenleri olsa gerek: İşte o nedenlerden biri aramızda **BİRLİK İÇİNDE DAVRANIŞ**'in yeterince olmamasıdır.

Değerli hemşerilerimiz, geliniz bu **karmaşık köprü sorunu**'nu birlik halinde çözmeye çalışalım. Hepimiz biliyoruz ki, çağımızda **dernekler, çeşitli meslek kuruluşları ve benzeri sivil toplum örgütleri**, üstlendikleri hizmetleri başarıya ulaştırıp soru­çlandırmada, karşılarına çıkan sorunları çözüme kavuşturmada etkin olmaktadırlar. Bu etkinliğin nedeni şudur: Dernek, meslek kuruluşu ya da seçimle iş başı-

na gelmiş olan örgüt, üstlendiği her görevi, her sorunu bütün detayları ile inceledikten sonra **hazırlıklı** olarak çözüm için girişimde bulunuyor. Bireylerin, ayrı ayrı girişimleri çoğunlukla olumlu sonuca ulaşmıyor. Burada **izlenecek en doğru yol**, ilgili derneğe ya da sivil toplum örgütüne üye olmasak da, onun yanında yer almaktır. Bu kuruluşlar, üyelerinin ve kendilerine arka çıkanların **birlik halinde davranışları ve duyarlı olmaları** ile yüklendikleri işlerin üstesinden gelebiliyorlar.

Ağın'da Köprü Yaptırma Derneği, Kültür ve Turizm Derneği, köylerimizde tanıtma, kalkındırma, güzelleştirme, turizm gibi değişik adlar altında dernekler, Ağın dışında Ankara, İstanbul, İzmir, Malatya, Elazığ gibi illerde faaliyet gösteren kültür, yardımlaşma ve dayanışma dernekleri vardır. Bu dernekler arasında işbirliği giderek güçlenmektedir. Ağın'da, köylerde ve Ağın dışında yaşayan hemşerilerin ve Ağın'ı sevenlerin çoğunluğu, yukarıda sözü edilen derneklere üyedir. Biz, dernek üyeleri olarak, kendi oylarımızla **seçerek görev verdiğimiz bu dernek yöneticilerine AÇIK YÜREKLE VE GÜVENLE destek olalım, onlarla dayanışma içinde bulunalım**. Filan konuda benim fikirlerim doğru, benim görüşlerim gerçek verilere dayanıyor diye dayatmayalım. Eğer gerçekten çözüm getirebilecek değerli önerilerimiz varsa onları derneklere yansıtalım. Derneklerin kapısı her zaman, hepimize açıktır. Yeter ki biz, toplumumuzun müşterek davası haline gelmiş olan sorunları **GÖNÜL BİRLİĞİ, EL BİRLİĞİ ve İŞBİRLİĞİ** yaparak çözüme kavuşturmaya istekli olalım. .

Saygılarımızla
AĞIN

BELEDİYEMİZ VE İLÇEMİZE HİZMETLERİ

6 Mart 2000 Pazar günü Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından, Ankara Hakimevi'nde düzenlenen "AĞIN'IN SORUNLARI" ile ilgili toplantıya Belediye Başkanı'mız Sayın Orhan ERCAN da katıldı ve belediyemizin hizmetleri ile ilgili bir konuşma yaptı. Biz bu vesile ile belediyemizin bizlere sunduğu hizmetlerin neler olduğuna bir göz atmayı yararlı buluyoruz.

KURULUŞ : Ağın'da Belediye örgütü 1947 yılında kuruldu. O tarihten bugüne değin geçen 53 yıl içinde dokuz belediye başkanı Ağın'a hizmet etti. Bunlar : **Ekrem İspir, Şemsettin Korkmaz, Faik Uyanık, M. Ekrem Köprülü, Sadi Kapısız, İsmet Yapıcıoğlu, Mehmet Aydın, Erol Korkmaz ve Orhan Ercan'dır.**

BELEDİYE HİZMETLERİ : Belediye hizmetlerinin en önemlileri ilçe halkının günlük gereksinmelerini karşılamak; sağlık, ulaştırma, elektrik, su, kanalizasyon, kültür ve eğitim etkinlikleri alanlarında hizmet vermektir. Belediye bu hizmetleri, "Belediyeler Yasası"nda yer alan hükümler uyarınca yerine getirirler. Belediyeler Yasası'nda yer alan hizmetlerin bir bölümü **yerine getirilmesi**

zorunlu hizmetler ve görevlerdir. Diğer bir kısım hizmetler ise, belediyelerin öz kaynaklarına ve bütçelerine göre yerine getirmek durumunda oldukları hizmetler ve görevlerdir.

Bu iki tip hizmete birer örnek vermek gerekirse, ilçe halkının sağlığını korumak amacıyla, yiyecek maddelerinin sağlık denetimini yapmak, yerine getirilmesi zorunlu bir görevdir. Ama stadyum, hastane gibi büyük harcama yapmayı gerektiren hizmetler ise, öz kaynakları ve bütçeleri yeterli olan belediyelerin görevleridir.

Yerine getirilmesi zorunlu hizmetlere birkaç örnek daha verelim:

* Herkese açık park, alan, spor sahaları, cadde, sokak ve benzeri yerlerin bakımını, temizliğini yapmak, düzenini korumak, kollamak.

* İçme ve kullanma suları getirmek, suları sağlıklı ve temiz tutmak, sürekli kontrol etmek.

* Yol ve kanalizasyon yapımı ve bakımını sağlamak.

* Salgın ve bulaşıcı hastalıklara karşı gerekli önlemleri almak.

Öte yandan, Ağın Belediyesi gibi

öz kaynakları kısıtlı olan belediyeler, ilgili yasa uyarınca **devlet tarafından sağlanan parasal destek oranında** hizmetlerini yerine getirmeye çalışırlar. Devlet, belediyelere bu desteğini **nüfus oranlarına göre** sağlamaktadır. Ağın Belediyesi'nin merkez ilçe sınırları içindeki **nüfusu 2103** dür. Bu nüfusa oranla devletçe sağlanan parasal katkının tamamına yakın bölümü çalışanların aylık ücretlerine tahsis edilmektedir.

Bugünkü ekonomik tablosu ile belediyemizin ileriye yönelik bir yatırım yapma olanağı bulunmamaktadır. Böyle olunca da bir kısım hizmetlerin yerine getirilmesi istenilen düzeye erişememektedir.

Belediyenin 1999 yılı bütçesi 367.109.000.000.TL. olarak öngörülmüş ve bu bütçe %73 oranında gerçekleşmiştir. 2000 yılı bütçesi ise, 777.127.000.000 TL. olarak tespit edilmiştir.

BELEDİYENİN 2000 YILI HİZMETLERİ : Yukarıda belirlenen hususlar göz önüne alınarak Ağın Belediyesi, 2000 yılı içinde ilçeye şu hizmetleri sunmayı programına almış bulunmaktadır:

1. Belediye Hizmet Binası.

2. Başpınar mahallesi ile Feribot İskelesi arasındaki asfaltın kaplama ve tamiri.

3. Kaşpınar köyü girişindeki virajın kesilerek yolun kısaltılması.

4. Kara nokta tabir edilen yol viraj ve köprülerin etrafına korkulukların yapılması,

5. İlçemiz girişindeki, karasinek ve sivrisinek üreten bataklıklardan kurtulmak için yaklaşık 500 mt.lik derenin ıslahı ve üzerinin kapatılması,

6. Aile ve çocuk parklarının bakımı ve münhal yerlere yeni çocuk parklarının yapılması,

7. Fırın ihtiyacımız olduğundan bir fırın yapımı.

8. Merkezde, Başpınar, Aşağı Akpınar, Orta Akpınar mahallelerinde umumî WC yetersiz olduğundan yaptırılması, Şenpınar mahallesi WC sinin tamiri,

9. Merkez ve mahallelerdeki istinat duvarlarının örülüp yolların betonlanması,

10. Aşağı Akpınar mahallesi girişindeki köprünün ayağı tehlike arz ettiğinden bir an önce yaptırılması,

11. 180 hanelik yeni yerleşim merkezinin yollarının ve kanalizasyonlarının yaptırılması,

12. Kuzgeçe, Aliuşağı, Şenpınar mahallelerinde yapılan yeni yerleşim yerlerinin kanalizasyonlarının yaptırılması.

ÇANAKKALE ŞEHİTLERİNE

Dr. Galip UZUNCA

Ey Şehitler dergâhı asude Gelibolu

Bugün bağrında oldu gözlerim dolu dolu

Can-ı gönülden seni bir ziyarete geldim

Taşına toprağına ben yüz sürmeye geldim.

*

Mübarek topraklarda savaşılanları gördüm

Ebedilik sırrına ulaşanları gördüm

Yüzbinlerce şüheda yatmakta bir onurla

Doya doya seyrettim onları ben gururla.

*

Yurdun dört bucağından zafer için gelmişler

Pervasızca savaşıp şehitliğe ermişler

İki yüz elli üç bin civan oldu şüheda

Vatan için ettiler kendilerini feda.

*

Gördüm ebedileşen ulvi abideleri

Conk Bayırı'ndaki o mübarek lâhitleri

İlâhi bir sırayla dizilmiş hepsi saf saf

Huşu ile vecd ile onları ettim tavaf.

*

Seddülbahir'deki o mühteşem abideyi

Ve Kilitbahir'deki iki büyük kuleyi

Daha nice makberler ve abideler gördüm

Tarihe ışık saçan gazi tepeler gördüm.

*

Her karış toprağından şüheda fışkırmakta

Her adım başında bir ebediyet yatmakta

Bu aziz toprakları gezerken vecde geldim

Naçiz fatihalarla hatır sormaya geldim.

*

Ey kutsal abideler diyarı Gelibolu

Bağrında dolaştım ben gözlerim dolu dolu

Mütevazi halinle gaziler mekânısın

Şehitliğe ulaşan yüceler dergâhısın.

*Ey bu topraklar için can veren nevcivanlar
"Çanakkale geçilmez" dedirten asil canlar*

*Bu mübarek beldeye sizi görmeye geldim
Gözlerimde biriken yaşı dökmeye geldim*

*

*Yeriniz toprak değil ilâhi bir mekândır
Cennet-i Alâ'da en yücelmiş bir makamdır*

*Kevser'in ırmakları akmakta sizin için
Huriler selâm durur sizlere biçim biçim*

*

*Saygıyla eğilelim sizin huzurunuzda
Gururla uyuyun siz o kutsal yuvanızda*

*Bedenleriniz kalsa da bu kara toprakta
Ruhlarınız ebedi alemde şad olmakta.*

*

*Naçiz kalemimle ben sizi tasvir edemem
Sizler için bir şeyler yazıp çizdim diyemem*

*Hazreti Allah eder ancak sizlere hitap
Yalnızca peygamberler olur size muhatap.*

*

*Anzaklar müttefikler üstün kuvvetle geldi
Mehmetçiğin süngüsü o yenilmezi yendi*

*Mega düşman düşerken istilâ için çare
Türk Ordusu onları soktu perişan hale.*

*

*Yad edelim Mustafa Kemal'in dehasını
Ve arkadaşlarının sarsılmaz vefasını*

*O Başkomutan'la tarihin seyri değişti
Türk halkı esaretten hürriyete erişti*

*

*On sekiz mart bin dokuz yüz on beş zafer günü
Tüm dünyaya zışanla yayıldı Türk'ün ünü*

*Daha nice on sekiz mart'lar kutlayalım biz
Sağı solu bırakıp birlikte olalım biz.*

GENÇLERİ YÖREYE ÇEKEBİLMEK

Ruhi TAŞKIN

Yılda bir defa da olsa, bir veya iki hafta gibi kısa bir süre de olsa Ağın'ı ve köyümü ziyaret ediyorum. Köyümüzde evimizin olması tabii ki büyük yarar sağlıyor. İkinci bir yararı da yakın zamana kadar anne ve babamızın memlekette bulunmasıdır.

Değişik toplantılarda, Ağın'ının yöreden koptuğu şeklinde konuşmalara tanık oluyorum. Bu düşüncelere katılmamak mümkün değil. Nüfus hızla azalıyor. Bu da bir gerçek. Yeni nesil için bu kopma had safhada. Benim de üç çocuğum var. Onlarla memleketi ziyarette, sıkıldıklarını görebiliyorum. Ben köyümdeki her taşa, her ağaçta, her bölgede anılarımı bulabiliyorum. Yöremizde hiç bir yenilenme olmasına karşın, ben o yerlere gitmekten haz duyuyorum. Höyüğün tepesinde bir taşın üzerine oturup oralarda geçirdiğim günleri, tepeden yuvarladığımız tonlar ağırlığındaki yazılı ve resimli taşları anımsıyorum. Uzaklara seslenip kendi sesimin yankısı ile mutlu olabiliyorum. Zirveden bakarken, suyun altında kalan eski Pağnik, Südere, Kopinik köylerini, Deli Kızın Mezarı'nı, ahşap Hasan Paşa Köprüsü'nü, Kopinik'in su değirmenini, değirmenci Mehenmet Dayı'yı hayal edip, Ağbayır, Kanlıcamaşat, Enerle, Nakısın dutlar, Vahşen sırtlarından Karadağ'a Furan beyinden bütün Ağın havzasını seyredip, Höyüğün Böğürlü dağı ile çarpışarak yarısının yıkıldığı efsanesini içimden geçiriyorum.

Çocuklarım Ankara'da doğdular. Arkadaş çevreleri, ev ve okul çevresinden. Bu nedenle onlara da hak veriyorum. Tatilde kafa yapıları aynı olan hemşerileri ile beraber olup onlarla kendi gruplarını kursalar kendileri için önem kazanacak olaylar yaşasalar belki her yıl gitmek isteyecekler.

Yöre koşullarına alışık olmadıkları ve yö-

reyi iyi tanımadıkları için doğal olarak başlangıçta sıkılmaya başlıyorlar. Gençleri yöreye çekebilmek için eğitimcilerin, Kaymakamlık ve Belediye Başkanlığı'nın katkısıyla yöresel etkinlikler yapılması, gençlerin hemşerileri ile tanışıp konuşmaları yöre sevgisini artıracaklarını sanıyorum. Bu konuda yöremiz yöneticilerinin bir an önce çalışma yapmalarını bekliyorum.

Böyle bir çalışma dışında, biz aile yükleri, ne yaparsak yapalım çocuklarımıza yöremizi sevdiremeyiz. Zamanla yöreden tamamen kopacak çocuklarımızın yöremize yabancılaşacağını sanıyorum. Bu yabancılaşma benim yaşadığım il olan Ankara'da biz büyükler için de geçerlidir.

Yoğun iş hayatı, aile sorumluluğu, ekonomik koşullar nedeni ile sadece bayram, nişan, düğün ve cenazelerde birkaç köy insanını bir araya getirmek söz konusu. Bunun dışındaki ev ziyaretleri genellikle iş ve akraba ziyaretleri ile sınırlı kalmıyor mu?

Derneğimizin Ankara'da düzenlediği etkinliklere bile katılmayan hemşerilerimizden, yöre ziyareti beklemek bence hayalden öteye gitmez. Ekonomik olarak, mütevazı bedellerle yapılacak etkinlikler az da olsa, stres atma tanışma imkanı sağlar.

Yöremize yabancılaşmış bir gençliği kazanmak için çalışmaların bir an önce başlamasını bekliyorum. Çocuklarımızın da yöremizi seveceğini, tanışıp arkadaş edineceğini ve bu arkadaşlıkların devamı için kendilerinin ertesi yıl sılayı ziyaret programlarını yapacaklarını ve yöreye gideceklerini sanıyorum.

Beklentilerimin gerçek olması dileğiyle.

AĞIN ÇEVRESİNDEKİ ESKİ UYGARLIKLAR

(PAĞNİK ÖRENİ KAZISI - 1969)

(Keban Barajı'nın yapımına başlanmadan önce, 1968 yılında, göl altında kalacak olan bölge-lerdeki arkeolojik yerleşmeleri kurtarmak için yörede kazılar başlatıldı. Bu kazılardan biri de Kaşpınar "Pağnik" köyünün bugün göl suları altında kalmış olan eski yerleşim yerinde yapılan çalışmadır. Bu arkeolojik kazıyı İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'nden Arkeolog Richard P. Harper başkanlığında bir çalışma grubu yaptı.

Ağın'da yapılan diğer kazılarda olduğu gibi, bu kazı sonucu da 1971 yılında Ankara'da yayınlanan Türkçe-İngilizce bir raporla kamuoyuna sunuldu. Bu raporun kısa özetini aşağıya alıyoruz.

Ayrıca, Baraj Gölü'nün oluştuğu yıllarda yöreyi gezerek röportajlar yapan ve bu röportajları *Oy Fırat, Asi Fırat* adlı kitapta yayınlayan *Fikret Otyam*'ın *Pağnik*'ten söz eden yazısından bir pasajı da aşağıda sunuyoruz.)

Elazığ ili, Ağın ilçesi yakınındaki PAĞNİK ÖRENİ, ROMA KALESİ ve TUNÇ ÇAĞI HÖYÜĞÜ'nde kazılar 1968 yılında başlamıştır. Tunç Çağı Höyüğü'nde Roma çağına ilişkin bir mezar bulundu. Bu yerden ayrıca, Tunç Çağı'na tarihlenen çanak-çömlek çıktı.

Roma Kalesi : At nalı şeklindeki kule kazılmaya başlandı. Birinci ve ikinci kuleler açıldı. Kapılar, odalar, mazgal delikleri, geçitler gün ışığına çıkarıldı. Kale, yuvarlak başlıklı suruyla ilgi çekicidir.

Çakıllı toprak dolgudan çıkarılan sikkeler içinde en eskisi Kapadokya'daki Caesareia'da Ermenistan Zaferleri'nin anısı için basılmış olan *Neron*'un küçük gümüş sikkesi oldu. Ayrıca, II. yüzyıla tarihlenen kullanılmış birçok sikke ile en yeni *İs: 395* de basılmış olan *Constantius II* ve

Arcadius'a ait bazı 4. yüzyıl sikkeleri çıktı.

Güney Köşe Kulesi kazısında *Atis* için, üç oğlu tarafından Grekçe yazılmış bir yazıt ile kulenin doğu köşesinde *Helios*'un diademli bir büstü bulunan mühürlü komeliyen bir yüzük taşı çıktı.

Kazı sırasında, üzerinde çalışma yapılması gereken çeşitli Roma çanak-çömleği çıktı. Ayrıca, bir cam örneği, ilginç bir demir parçası ve tunç vardı. Bütün bunlar Elazığ Teknik Okulu'ndaki müze deposuna verildi.

OY FIRAT, ASİ FIRAT Su Pağnik'i köyü Fırat kenarında, yeşillikler arasında... Bağ, bahçe bol. Bu köyde **Recep Evişen** adında bir adam yaşar. Yıllardan beri Fırat üzerinde salıncık yapar. 56 yaşında. Burada salın adı birkaç tane. Kimisi "**Apat**" kimisi "**Kelek**" diyor.

Recep Evişen köyünü anlatıyor. Nice köyler, yollar, fabrikalar su altında kalacak. Bizim bağları, bahçeleri gördün. En güzel topraklar bizim topraklardır. Su Pağniği, yani yeni adıyla **Kaşpınar**, burası bir cennet! Ama millet için hepsini feda edeceğiz. Bağlar, bahçeler, evler, hepsi... Hele hele mezarlarımız tüm su altında kalacak. Öyle bir daha kalacak ki, bir daha görmek tüm imkansız. **Kalkıp göç** eyleyeceğiz başka ellere.

... Küçük defterini çıkarıp bir göz attım. 17142 insan buralardan başka ellere göç edecek. Elazığ Şeker Fabrikası sular altında kalacak. Bu fabrikanın başka yere nakli için **54 milyon lira** harcanacak.

DÜNYA NİMETLERİ

Mehmet ORHAN

Önce **güneşi**, **ayı**, **yıldızlarıyla**,
Çağlar aşan **aydınlık** indi toprağımıza,
Sonra **nimetler** renk verdi dünyamıza
Ve biz şükretmeyi öğrendik **Tanrı**'ya.

*

Sarıldık içimizi ısıtan **umutlar**'a,
Sanki yıkandı, durulandı ruhumuz,
Ardından, kanat gerdi **barış** üstümüze,
Dostlar ülkesinde mevsim ilkbahar.

*

Alımlı, zarif edasıyla duyarlı, **mutluluk**,
Alev alev aktı sıcak yüreğimize,
Başımız bulutların üstündedir artık,
Artık dallar meyveli, denizler **sakin**.

*

Onur verdi, huzur verdi alımlı **özgürlük**,
Aynı dili konuşuruz bütün insanlarla,
Aynı lokmayı bölüşürüz soframızda,
Doyumluk yaşarız akıp giden zamanı.

*

Kaygılar, sıkıntılar dağların ötesinde,
Dört koldan sarar bizi baş tacı **sevgi**,
Altın çağındayız ömrün, seksene yol alırken,
Biz yaşlandıkça gençleşiyor **aşkımız**.

Ankara - 1999

NEDEN KÖY ENSTİTÜLERİ?

M. Cavit ALPASLAN

3 Mart 1924'te Cumhuriyet ve Atatürk Devrimleri'nin temelini oluşturan üç yasa çıkartıldı. 430 sayılı Tevhidi Tedrisat "Öğretimi Birleştirme Yasası" bizce bunların en önemlisiydi. *

Osmanlı döneminde eğitim devletin elinden din eline düşmüş, tarikatlar, cemaatler kendi eğitim sistemini uygulamaktaydı. Ulus birliği olmadığı gibi ümmetçilik bile yapılamıyordu.

Cumhuriyete gelince sınırları küçülmüş, kaynakları ve çalışan iş gücü yok olmuş. Anadolu'da; nüfusunun % 81'i köylüydü. 40 bin köyden 35067 sinde okul yoktu. Şehirlerde 8090, köylerde 6589 öğretmen vardı. Öğretim çağında bulunan 1.920.000 köylü çocuğundan 347.000 i okula devam edebiliyor. Tablo ortada, ulus nasıl kalkındırılacaktı? Üretimde, sağlıkta, inanışta, kısaca yaşayışta tam bir gerilik içindeydik.

Atatürk, kalkınma işinin çözüme kavuşmasını istedi. Bu iş Milli Eğitim Bakanlığı'na düşüyordu. Eğitim birliği sağlanmıştı.

Bakanlık bir komisyon kurdu. Bu komisyon daha önce verilmiş raporları, düşünülmüş tedbirleri gözden geçirdi. Ekonomik yapımız dikkate alınarak, ileri eğitim ilkeleri araştırıldı. Batı taklidi olmayan, bize uygun kurumlar yaratmak alanında denemeler yapılmasına karar verildi. Okuma Seferberliği başlatıldı. Millet Mektepleri açıldı. Bu mekteplerde görev yapacak öğretmen bulunamadı.

1935 yılında raporlar toplandı. Köy eğitimi ve kalkınma konularında tasarıları olan sürekli araştırma ve incelemelerde bulunan İsmail Hakkı Tonguç, 3 Ağustos 1935 tarihinde devrin Milli Eğitim Bakanı Saffet Arıkan tarafından İlköğretim Genel Müdürlüğü'ne getirildi. Bakan görev verirken, "Başarılar dilerim, Sonra daha uzun görüşürüz, Hepimiz senin bu işte başarılı olmanı bekliyoruz, üzerimize düşeni biz de senden esirgemeyeceğiz" dedi.

1897 yılında Silistire (Romanya) nın Tataratmaca köyünde doğan, Kastamonu ve İstanbul öğretmen okullarında okuyan, Almanya'da yüksek öğrenimini tamamlayan Tonguç, kafasındaki tasarını gerçekleştirme bu görevle başladı.

1937 yılında 3238 sayılı yasa ile Eskişehir Mahmutiye ve Kastamonu Gököy'de öğretmen kursları

açıldı. Bu kurslarda askerliğini çavuş ve onbaşı olarak görev yapan okuma yazma bilen zeki, sağlam, liderlik özelliği taşıyan köylüler altı aylık bir eğitimden sonra eğitimci olarak köylere gönderildi. İki yıl denendi, sonuç başarılı oldu.

28 Aralık 1938 de Saffet Arıkan sağlık nedeniyle görevinden ayrıldı. Boşalan göreve Hasan Ali Yücel atandı.

Yücel, başöğretmen Mustafa Kemal'in: "Eğitimdir ki bir ulusu ya özgür bağımsız, ünlü ve yüce bir toplum olarak yaşatır. Ya da tutsaklığa ve yoksulluğa sürükler" sözleriyle kendi düşüncelerini birleştirerek Tonguç'un eğitim projelerini uygulamaya koydu.

17 Nisan 1940 tarihinde 3803 sayılı Köy Enstitüleri yasası çıkarıldı.

Türkiye 21 Eğitim bölgesine ayrıldı. Enstitüler bu bölgelerin ortalarında köy ve arazi özelliklerine uygun şekilde kuruldu. İleri eğitim ilkelerinin uygulandığı bu yerlere köylülerden ilkokulu bitiren sağlıklı, zeki öğrenciler getirildi.

Köy Enstitüleri belirtilen bölgelerde 1000-6000 dönüm topraklar üzerinde kurulmuştur. Köy Enstitüleri'nin yapı planları kışla ve yatılı okul özelliği taşımayan ellişer kişilik kümelerin bütün gereksimini karşılayacak şekilde derslik, yatakhane, yemekhane, banyosu, öğretmen evi; atölyeler, kitaplıklar, müzik ve resim iş dersanelerini kapsayan ayrı ayrı yapılar düşünülerek uygulanmıştır.

Ayrıca spor alanları, yüzme havuzları, basımevleri, dokumacılık, dikiş-nakış atölyeleri, tarımsal teknoloji tesisleri, fidanlıklar, ahırlar vs. gibi bölümler iyi bir mimari planla geniş araziye yerleştirilmiştir. Bu plan da açılan yarışmalarda kazanan mimari projelerle gerçekleştirilmiştir.

Planlarda belirtilen yapılar, her köy enstitüsünde toplanan 1000'er kişilik öğrenciler tarafından yapılmıştır. Burada görev alan müdür ve öğretmenler, teknik elemanlar öğrencilere rehber olup, kısa zamanda çadır köylerden modern yapılar üretmiştir. Anadolu'nun yangın yerine dönmüş kavruk bozkırlarında planlı, yeşil, renk renk, güller ve çiçekler oluşturduğu kırmızı çatılı, taş duvarlı binalar, kaldırım taşlı düzgün geometrik yollarla birbirine bağlanmış, bozkırda canlı aydınlık siteler oluşturulmuştur.

Ancak, büyük kentlerde görülen elektrikli aydınlanma Anadolu bozkırlarındaki köy enstitülerinde gö-

* 430 sayılı Tevhidi tedrisat (Öğretimi birleştirme), 431 sayılı Şerhiyye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması, 425 sayılı Halifeliğin kaldırılması yasaları

rülmüştür. Bu aydınlanma dalga dalga büyümüş 21 bölgeyi etkilemiş 21 bölge bütünleşerek kalkınan bir Türkiye oluşmuştur.

Türkiyemiz yeniden derlenip gün yüzüne çıkarılmış, ezgilerimizle milli oyunlarımız canlanmış, Ege'nin Zeybeği, Karadeniz'in Horonu, Erzurum'un halayı, Elazığ'ın dik havası, milli sazlar ve akordeon ve piyano eşliğinde kızlı erkekli öğrenciler tarafından söylenmiş oynanmıştır...

Anadolu'da bir şeyler olmuş. Bin yıldır kaderine terk edilmiş insanlara canlılık gelmiş, coşku gelmiş. Bu insanların çocukları okumuş, köylerine rehber olmuş, yılların geçtiğini kuzulardan öğrenen insanlar artık takvimi tanımış, radyo dinler olmuş, farklı olduklarını anlamışlar. Ağaya kul olmamayı yeğlemişler. Bağnaz din adamının sultasından kurtulmaya başlamışlar...

Köylerde çocuklar şiirler okuyup marşlar söylemeye başlamış.

*"Topraktan geliyor ekmeğimiz aşımız
Toprağa dökülüyor, terimiz gözyaşımız
Bitmez tükenmez bizim toprakla savaşımız
Bu toprağın üstünde dinlenecek başımız"*

İkinci Dünya Savaşı bütün dünyayı kan ve ateşler içine bırakmışken Türkiye kültür ve kalkınma şenliği yapıyordu...

Yıl 1950, Köy Enstitüleri kurulu 10 yıl olmuş, 1942 yılında ilk çıkış veren Enstitüler, 17321 öğretmeni köylere göndermiş, 7953 köyde okul açılmış, köy okullarındaki öğrenci sayısı 380.238 den 1.148.701'e yükselmiş.

Neden yıkıldı? Mehmet Cimi'nin Tonguç Baba isimli kitabından bir alıntı ile yanıtlayacağım:

Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı, daha milletvekili olmadan, 1958 yılında Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı delegesi olarak Hindistan'da yapılan bir toplantıya giderken, Van'ın ünlü Kürt Beyleri'nden Kinyas Kartal ve kardeşi DP milletvekili Hamit Kartal'la tanışır. Samimi bir konuşma ortamında neden Köy Enstitüleri'ne karşı olduklarını sorar.

Kinyas Kartal; "Bak delikanlı" der, "Köy Enstitüleri kesinlikle komünist bir uygulama değildi. Doğudaki beylerin, şeyhlerin ve ağaların içinde en yüksek öğrenimi olanlarından birisi benim. Rusya'da yaşadım, Moskova Harp Akademisi'ni bitirdim. Rus ordusunda subaylık yaptım. Bir Rus generalinin balerin kızıyla evlendim, vatanıma döndüm, yerleştim... Diyeceğim, Köy Enstitüleri

komünist yuvası değildi; bizim devlet ve yönetim üzerindeki gücümüzü ortadan kaldırmaya yönelik uzun vadeli ve çok akıllı uygulamaydı. Biz buna katlanamadık, biz bunu içimize sindiremedik. En aydınları olan ben bile katlanamazdım, onlar hiç katlanamazlardı. Bunun için DP ile pazarlığa giriştik. Kaldırılmasını koşul olarak öne sürdük. Yaşadığımız sürece bize bağlı halk üzerinde söz hakkımızın ve etkinliğimizin yok edilmeye kalkışılmasına göz yummazdık. Bakın, benim Van'da ve yöresinde 258 köyüm var. burada yaşayanlar devletten çok bana bağılırdılar. Benim sözümü dinlerler... Benim iki köyümden iki çocuğumuzu alarak Malatya'daki Akçadağ Köy Enstitüsü'ne gönderdiler. Çocuklar, giderken doğru dürüst Türkçe bilmiyorlardı. Köy halkı da Türkçe bilmez, kendi ana dilini konuşurdu. Bu çocuklar, Akçadağ Köy Enstitüsü'nde eğitildiler. Çocuklar o okullara geldiler. Öğretmenlik yaptılar. Öğrendiklerini öğrencilerine, sonra ailelerine ve öbür köylülere uyguladılar. Ne oldu? İki yıl sonra köyde herkes Türkçe konuşmaya başladı. O güne kadar köylülerin devlet kapısındaki işlerini benim adamlarım yapardı. Mektuplarına kadar yazardı. Bütün bunlar ortadan kalkmaya yüz tuttu. Köylüler benim gücümünden başka güçler olduğunu öğrendiler. Bana bağlılıktan, benim sözlerimi dinlemekten uzaklaşır oldular. İşte buna izin veremezdik, gerçek neden budur. Eğer bu sistem kaldırılmayıp bir on yıl daha sürseydi, hiç birimiz yoktuk, halk bizden çok devleti tanıyacaktı, devlete bağlı olacaktı**

Ne dersiniz, başka söze gerek var mı?

* Mehmet Cimi'nin Tonguç Baba isimli eserinden S. 145-146

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

Şerafettin ASLAN

Görevim gereği uzun bir zaman sıldan ve sizlerden uzak kaldığım için üzgünüm. Dini bayramlarda sizlerin, bir araya gelerek biraz olsun hasret gidermek için samimi ve sıcak ortam oluşturduğunuzu görünce sevindim.

Toplanmak ve hasret gidermek güzel birşey. Fakat sadece toplanmak, hasret gidermek yeterli değil. Bu toplantılarda bizim yöreler için olumlu fikirler ortaya koymak, bazı işleri yapmak için kararlar almak ve çalışma yapmak daha da güzel olacaktır. Çünkü, bir toplumda gelecek aranır. Birlikten kuvvet doğar. Ağın, Arapgir ve Kemaliye (Eğin) dernekleriyle müşterek faaliyet göstermek uygun olacaktır. Çünkü Ağın, Arapgir ve Kemaliye, köyleri ile beraber bir sacayağını oluştururlar. Bizler birbirimizden ayrılamayız, sıkıntılarımız, sevinçlerimiz aynıdır.

Sılamız; evden, bağdan, bahçeden başka tarlaların, dağların ve köylerin yollarına kadar viran olmuş. Buna üzülmemek mümkün değil. Bizim, ileriye gören bazı yaşlılarımız derlerdi ki; "ÖLECEĞİMİZE ÜZÜLMÜYORUZ DA, EVİMİZ, BARKİMİZ, MALİMİZ, MÜLKÜMÜZ VE KÖYÜMÜZ SAHİPSİZ KALACAK, ÇÖKECEK ONA ÜZÜLÜYORUZ." Ne kadar haklılarmış. O zaman gençtik, bu yakınmalar bizlere tesir etmiyordu, ama şimdi hak veriyorum. Onların ruhlarını şad etmek için bizim yörelerin her şeyine yeniden sahip çıkmak, yeni iş sahaları açmak ve yerleşimi daimi hale getirmek zorundayız. Bunun için büyük imkanlarımız ve personel potansiyelimiz var. İmkanlarımızı değerlendirelim ve kullanalım. Artık şehirler, gürültüsü ve kirli havası ile çekilmez oldu. İmkanlarımız ve yapacağımız işlerden bazıları şunlardır:

1. Emekli personel, çok sayıda var. Herkes kendi çalıştığı sahada yetişmiş ve birikimi var.

2. Çalışmakta olan ve yetişmiş personel, Türkiye'nin her yerinde ve her iş sahasında ve her kademesinde var.

3. Çığ gibi büyüyen gelen bir gençlik var. Onlara her konuda yardımcı olmak, bu işleri aşılamak ve onları yavaş yavaş devreye sokmak gerek. Şimdi genç yaşlarında bu duyguları duymayanlar olabilir. Fakat bizlerin yaşlarına geldiklerinde bizden daha çok arzulu olacaklarını sanıyorum.

4. Ağın, Arapgir, Kemaliye kazalarının Belediye Başkanlarının, dışarıdaki nüfusunu kendi kazasına, köyüne çekmek için yatırım ve teşebbüslerde bulunması, şirketleşmek ve kooperatifleşmeyi sağlamak, her sahada; ticaret, sanat, tarım ve sanayiye yönelmek için bunlara iş sahası açmak yararlı sonuç doğuracaktır.

5. Toplantılar yaparak ilgili belediye başkanlarını toplantılara davet etmek,

6. Devletten de yardım alarak, zorlukları yenmeye çalışmak. Bizim yörelerin doğal güzellikleri ve gelişme, kalkınma imkanları başka yörelerden aşağı değil.

7. Düşünmek ibadettir. Düşünerek bunlardan başka fikirler üretelim, çareler düşünelim ve bunları uygulamaya koyalım.

Bizler toprağımıza, toprağımız da bize hasret kalmayalım. Çalışalım, güçlerimizi birleştirelim, bir şeyler yapmaya gayret edelim. Bizlere hasret sılamız hepimizden hizmet bekliyor.

Değerli görüşlerinize sunar, başarılar dilerim.

18 Şubat 2000

AĞIN NEDİR?

İsmail N. BEYDEMİR

*Kimisi Ağın diye, Lolları niteliyor,
Az gelişmiş olanlarsa, Koçan'a iteliyor,
Bizim görüşümüzde ikisi de yanlıştır,
Ağın Geban-Arapyer ve Eğin'den geliyor.*

*

*Biz öyle görüyoruz. Ağın tek başlı değil,
Yakın ilçelerin de, önünde durma eğil,
Kültür birliğimizin ortakları Ağın'dır,
Köylerimizle birlik, hepimiz Ağınlı gil.*

*

*Haydın birlikde gezip, Ağın nedir görelim,
Vahşen'den yola çıkıp, Zabolbar'a girelim,
Hünü içinden geçip Girani'ye varınca,
Haskini-Pul üzeri, size Payam verelim.*

*

*Havna-Küzne içinden Ecüzlü'ye geçelim,
Garapahar'a varıp, bir tatlı su içelim,
Venk-Haskini içinden, Ekirek'den Andiri,
Garadağ'ın altından, Hozakpur'u seçelim,*

*

*Aluşağı içinden, Apuşma'ya varınca,
Yeni Pağnik köyünden, Mineyik'e karınca.
Hörenek'le bu köye, geçmiş özlemle bakıp,
Saracık'la Konak'ın, sevgisi bakın nanca?.*

*

*Haydın burda giderek, Dingidar'ı geçelim,
Paşikli-Ağdunut'da, tollarla su içelim,
Gemuhu ve Şıhlar'dan, Modanlı'ya varınca,
İlçeye nerden gidek, uygun bir yer seçelim.*

*

*Geçilmez denen Beynaz, bakın nasıl geçildi,
Burdan gidecek yolun, tam yöntemi seçildi,
Emin Bilmez Kaymakam, Ağın'ı tümleştirdi,
Aşağı Yabanlı'ya, yol yotemi biçildi.*

*Orta Yabanlı bizim, ilçe güvencemizdir,
Karşıya geçmek için, Taran'ın daşı ezdi.
Yirmi-Otuz metrelik, ayaklı bir köprüyle,
Eğin'e dek gideni, daha yakından gezdirdi.*

*

*Sayın Karamağracı, lütfen hırslı olmayın,
Ağın'ı tek başına bir olaya yormayın,
Dokuz yüz yetmiş yedi., birim değeri ile,
Beş trilyon gidere, devleti hiç yormayın.*

*

*Hem tüm köylerimiz, yol üzeri olacak,
Hem Eğin Malatya'yı, daha erken bulacak,
Tepete'den aşağıki köyler serinleyecek,
Yol doğuya dönünce, hep Ağın'a dolacak.*

*

*Havna önlerindeki, Asbest'le Karamermer,
Yabanlı dağındaki Demir madeni emer,
Hem yöntem olarakdan, ilçe öne alınır,
Ekonomik yöntemden, yüklere olur semer.*

*

*Ey... bizim bu görüşe, Ağın düşmanı diyen,
Yirmibeş yıl geçmişden, bul da bir şeyi beğen,
Avrupadan gelenler, feribot'u düşünür,
Ağın'ın derdi budur, taşmaktadır bir leğen.*

*

*Ağın düşmanı olan, Ağın'ı küçültendir,
Her sayımda yüzlerce adları yok edendir.
Onbeş trilyon değerle, yüz elli milyara bakıp,
İlle de Karamağra yöntemine gidendir.*

*

*Gelin birlikte olup, gerçeğe tutunalım,
Aykırlık bitince, bitecek bu bunalım,
Ben BEYDEMİR hedefim, bu önerim olsun da;
Sevgili köyler için, dökülsün benim kanım.*

Ağın - 18 Ağustos 1999

ANKARA'DA YAPILAN AĞIN TOPLANTISI

5 Mart 2000 tarihinde Ankara Hakimevi toplantı salonunda AĞIN KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ tarafından düzenlenen, **Ağın'la ilgili konuların ve projelerin görüşüldüğü** bir danışma toplantısı yapılmıştır. Hemşerilerimiz ve konuklarımız tarafından ilgiyle izlenen toplantıya, Ağın Kaymakamı Sayın **İdris AKBIYIK**, Ağın Belediye Başkanı Sayın **Orhan ER-CAN**, Ankara'daki Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'nin **yöneticileri başta olmak üzere bütün üyeleri, İstanbul, Malatya ve Ağın dernek temsilcileri** ile Ankara'da bulunan Ağınlılardan oluşan seçkin bir topluluk katılmıştır.

Toplantının açış konuşmasını Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Başkan Yardımcısı Sayın **Ahmet ÇETİN** yaptı. Toplantının amacı ve görülecek konuların içeriği hakkında açıklamada bulundu. Ayrıca **ÇETİN**, toplantıda yapılacak olan konuşmaların banda alınarak **Ağın'la ilgili görüş ve önerilerin dikkatle ve titizlikle izleneceğini**, sorunların çözüme kavuşturulması yolunda çalışmalar yapılacağını ve tüm işlerin takipçisi olacaklarını belirtti.

Söz alan Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Sayın **Ahmet DEVİREN**, dernek çalışmaları hakkında izleyenlere bilgi vererek Ağın, Elazığ, Malatya, İzmir, İstanbul kültür, dayanışma ve yardımlaşma dernekleri arasında gerekli koordinasyonun

sağlandığını, sıkı işbirliği ortamında çalışmaların sürdürüldüğünü ve **Ağın'la ilgili her konu, her sorun ve her proje üzerinde gereken duyarlılıkla durulduğunu** belirtti. Ayrıca, Ağın'ın ve Ağınlının gözü, kulağı ve dili olarak, Ağın'la ilgili haberleri, sorunları ve önerileri en kısa sürede, değişik yörelerdeki hemşerilere ulaştıran AĞIN DERGİSİ'nin, yayımını aksatmadan sürdürmesi için herkesin yardımcı olması gereğini belirtti. Daha sonra, Ağın Kalkınma Projelerime (**AĞKAP**) değindi. Devlet Su İşleri tarafından yönlendirilen **Ağın Sulama Projesi** hakkında geniş açıklamalarda bulundu. İlgili kuruluşla yakın temasın korunduğunu, konunun takip edildiğini belirtti. Bu projenin gerçekleşmesi ve olumlu sonuca ulaşması halinde, Ağın ekonomisinin canlılık kazanacağını söyledi.

Ağın'ın başta gelen en önemli sorunu olan **köprü yapımı** konusunda da geniş açıklamada bulunan Sayın DEVİREN, bu hassas konunun dernekçe ele alınmasının gerekleri üzerinde durdu. İşi üstlenmiş olan Karayolları Köprüler Dairesi Başkanı hemşerimiz Sayın **Mehmet Baltacı**'nın da konuyu bütün detaylarıyla bildiğini ve kendilerinden teknik çalışmalar yönünde yararlanma olanağı olduğunu belirtti. İzleyen konuşmalar esnasında, kürsüye gelen hemen her konuşmacı, Ağın için en önemli sorun olan köprü yapımı konusuna değindi ve çözüm önerilerinde bulundu.

Sayın Ahmet Deviren'den sonra söz alan Ağın Kaymakamı Sayın **İdris AKBIYIK**, Ağın gibi aydınlı ocağı bir ilçeye hizmet vermekten mutlu olduğunu belirterek, kaymakamlıkça planlanan ve yürütülen çalışmalar hakkında açıklamalar yaptı. *(2000 yılı programını içeren ve AĞIN İLÇESİ 1954 adını taşıyan Kaymakamlıkça hazırlanmış olan kitapçık da çoğaltılarak izleyicilere toplantıdan önce takdim edildi.)*

Ağın Belediye Başkanı Sayın **Orhan ERCAN'** da, göreve geldiğinden bu yana başlattığı çalışmalar hakkında bilgi verdi. Eski yıllarda ilgiyle izlenen, ancak bir kaç yıldır yinelenmeyen **AĞIN KÜLTÜR VE SANAT FESTİVALİ'** nin bu yaz yeniden gerçekleştirilmesi için çalışmaların başlatıldığını söyledi.

İstanbul Ağın Kültür ve Yardımlaşma Derneği Başkanı Sayın **E. Ahmet ÖZDEM** ile yine İstanbul'dan gelip toplantıya katılan Ağın eski Belediye Başkanı Sayın **Sadi KAPISIZ'**ın Ağın'a ve Ağınlı'ya hizmet yarışında, Ağın dışındaki Ağınlıların dayanışma içinde bulunmaları gereği yolunda yapmış oldukları coşkulu konuşmalar ilgiyle izlendi.

Konuşmacılardan Malatya Derneği temsilcisi Sayın **Sümer YALÇIN** da Malatya'da yaptıkları çalışmalar hakkında açıklamalarda bulundu.

Ankara Ağın Derneği eski Başkanı ve halen Onursal Başkan olan Sayın **Dr. Vâkıf ÖZKUL**, dernek çalışmalarının ve Ağın'daki yöneticilerle özellikle Kayma-

kamlık ve Belediye ile sağlanan yakın temas ve işbirliğinin memnuniyet verici olduğunu belirtti. Yine Ankara Ağın Derneği eski yöneticilerinden Sayın **Dr. Kemal KÖSEOĞLU** da, Ağın'ın sorunlarına değindi. Çalışmalara etkinlik kazandırmak için, Ağın'a ve Ağınlıya hizmet götürecek bir **Vakıf kurulması'nın** yararlı olacağını söyledi.

Dernek üyesi ve Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Sayın **Prof. Zafer GENÇAYDIN**, dernek çalışmalarına değindi, bu gibi toplantıların yarından söz etti ve toplantılara bayanların da katılmaları gereğini vurguladı. Bu öneri toplantı ortamında olumlu değerlendirildi.

Ağın'ın fahri hemşerisi, Ağın ve Ağınlı dostu, komşu **Denizli** köyünden, Devlet Planlama Teşkilatı Sosyal Planlama Dairesi eski Başkanlarından Sayın **İsmail KARAMAN**, öteden beri ilgilendiği Ağın'ın köprü sorunu hakkında geniş açıklamalarda bulundu.

Ağın Derneği denetçisi Sayın **S. Selami TAŞBAŞI**, dernek çalışmalarına etkinlik kazandırmak için önerilerde bulundu.

Toplantı, kişisel görüş, düşünce ve önerilerde bulunan hemşerilerin de yaptıkları kısa konuşmalardan sonra, hazırlanan sofrada da sohbet şeklinde devam etti ve katılanların **kısa sürelerle yinelenmesi istemiyle** sona erdi.

CANIM SERHAT'IM

S. Selami TAŞBAŞI

Doğdun,
Müjdeler olsun dediler,
Sevindim;
Dünyalar benim oldu;

*

Yaşadın,
Her günün bir yıl gibi.
Çektiğin dertlere geçer dediler,
Geçmedi, geçmediler,
Seninle yaşadılar,
Arkadaş gibi...

*

Bir gün,
Gecenin bir vaktinde
Titrek tedirgin bir ses;
Seni çok seven Cüneyt'in sesi,
" Baba, baba " diyordu.
Koştum, yetişemedim
Heyhat!
Gözler kapalı, son bir nefes
Çaresiz çırpındın
Çaresiz çırpındık
Gidiverdi yirmi yıllık hayat!

*

Arkadaşın olan dertler,
Soğuk, yağmurlu bir günde
Böylece alıp götürdüler,
Sana acımadan bize acımadan.
Islak topraklarla üzerini örttüler.

O gece uyumadan sabahladım,
Odanda, yatağında seni aradım.
Yağmur dinmedi, ıslanıyorsun sandım,
Ürperdim, üşüdüm, yandım, ağladım!..

*

Düğüm oldun yüreğimde
Ateş olup kavuran.
Sana kavuşuncaya kadar,
Çözülemez koca bir düğüm!..

**

Özledim seni karagözlüm
Özledim seni altın kalplim
Özledim seni canım yavrum
İnan çok özledim!

*

Sen gelemezsin, bilirim.
Kim bilir?
Yakın bir zamanda
Belki ben gelirim.

*

Kavuşur, koklaşırız
Konuşur dertleşiriz.
Kim bilir?
Dünyada yaşayamadığımız mutluluğu
Belki de
Dertsiz, çilesiz orada yaşarız.

16 Nisan 1986

KÖY ENSTİTÜLERİ'Nİ ANARKEN

Ahmet Rahmi ERCAN

Günümüzün toplumsal, ekonomik ve siyasal sorunlarını, çelişkilerini yaşadıkça, bunların nedenlerini ve önlemlerini düşündükçe, eğitim dizgesini irdelememek, bu arada Köy Enstitüleri'ni anımsamamak olanaksız. Çünkü, birey ve toplum yaşamında eğitim temel etken.

Köy Enstitüleri'nin açıldığı 1940'lı yıllarda ülkemiz ekonomisi, toplum yaşamı, çağdaş batı toplumlarına göre çok geriydi. Atatürk devrimlerinin, ilkelerinin yaygınlaşması, yerleşmesi, bu yolla toplumsal gelişimde, değişimde bir atılımın başlatılması; çağdaş bilimin, dünya görüşünün ışığında ulusal kalkınmanın gerçekleştirilmesi, buna bir ivme kazandırılması zorunluydu. Bunu gerçekleştirme dinamiğini, gücünü ise eğitim verebilirdi. O yıllardaki eğitim dizgesiyse yapısı ve işleviyle bunu başarmada yetersizdi. Ülkemiz eğitimini kalkınmada etkili kılmak için zaman geçirmeden gerekli girişimlerde bulunmak gereksinimiyle karşı karşıyaydık. Çünkü o yıllarda tarım, ilkel yöntemlerle yapılıyor, halkın çoğunluğu yoksulluk içinde yaşıyordu. Sayısı 40 000 olan köylerimizin 35 000 inde okul yoktu. İnsanlarımız dünyadaki hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmelerden uzak, yazgıcı dünya görüşü ile geleneksel yaşamını sürdürüp gidiyordu.

Bu durumdan kurtulmak, köylerimizi her yönden kalkınmak, canlandırmak ulusal bir gereksinimdi. Bu sorunun çözümü-

ne eğitimle yaklaşmak, kalkınmada önemli etken olan eğitime yeni bir ivme işlevsellik kazandırmak için 17 Nisan 1940 ta çıkarılan bir yasayla Köy Enstitüleri açıldı.

Köy Enstitüleri'nde söze dayanan ezberci uygulamalardan uzak, gerçek yaşantıya dayanan eğitim yoluyla kişilik geliştiren üretici, yaratıcı, ülkeye hizmet coşkusuyla donatılmış, Atatürk devrimlerine candan bağlı, demokrasinin etkin yurttaşını yetiştirmeye başlayan bir eğitim modeli uygulanıyordu. Buradan yetişip köy okullarında çalışan öğretmenler, köy çocuğu oldukları, köye göre eğitildikleri için köy koşullarında başarıyla çalışıyorlardı. Onlar sadece çocukları eğitmekle kalmıyor, bir halk eğitimi lideri gibi halkla işbirliği içinde köyün her yönden kalkınması, canlanması için de çaba gösteriyor, bunu sevakerek yapıyor, başarılı oluyorlardı.

Köy Enstitüleri ve yetiştirdiklerinin başarılı çalışmaları, bunların olumlu sonuçları ülkemize dalga dalga yayılıyor, yaşıyordu. Bu başarılı eğitim modeli 12 yıl kadar sürdü. Eğitim yoluyla Atatürkçü aydınlanma, kalkınma ilkelerini yaşantıya dönüştürecek; lâik, demokratik toplum koşullarını yaratacak olan Köy Enstitüleri gerici, halkın aydınlanmasından korkan çıkarıcı kesimlerin etkisiyle kapatıldı.

Köy Enstitüleri'nin kapatılmasıyla özellikle niteliksel yönden eğitimde doğan bu boşluk doldurulabildi mi? İnsanlarımızı

daha iyi eğitmede, demokratik, lâik halk yönetimini geliştirmede, bunun için gerekli toplumsal koşulları oluşturmada bugün sürdürülen eğitim dizgesi yapısı ve işleviyle istenen ölçüde başarılı mı? Başarılı olsaydı 1998 deki inceleme verilerine göre ülkemizde şu nitelik ve yoğunlukta sorunlar gelişme ortamı bulur ve yaşanır mıydı?

" İşsiz 10 milyon; yoksulluk içinde yaşayan çocuk 8 milyon; her 100 çocuktan 21 i okuma-yazma bilmiyor; her üç aileden biri yoksulluk sınırının altında; günde ortalama 111 aile boşanıyor; toplumun %25 i psikiyatri tedavisine muhtaç." *

Tüm bunlara ek olarak lâik cumhuriyete karşı olan gerici örgütlerin, diğer yıkıcı, bölücü akımların varlığı; yaşanan ekonomik, siyasal sorunlar temelde etkili, yeterli bir eğitimden yoksunluğun sonucudur. Eğitim gerçekten başarılı olsa bu yoğunlukta ve nitelikte sorunlar yaşanır mı?

Öyleyse eğitimdeki ana sorun nedir? Bunu belirlemek gerekir.

Sorun onun dizgesinden, örgütsel yapısından çok süreçlerinde yatmaktadır. Eğitim süreci işlevsel nitelikte sürdürülememektedir. Hemen her düzeydeki öğretim görevlileri, uygulamalı bilimler dışında genellikle anlatıcı, öğrenciler edilgin, dinleyicidirler. Bu yaklaşım, eğitimin kuramsal temellerine, ilkelerine ters düşen bir uygulamadır. Bu uygulamadan ancak %15 yararlanıldığı saptanmıştır. Bu tür uygulamanın yararsız ve zararlı olduğu genelde çok söylenip yazılmaktadır. Ne var ki bu yaklaşım sürüp gitmektedir. Çünkü, bu uygulamaya son verecek yeterli öğretmen yetiştirme düzenimiz yoktur. Köy Enstitüleri'nde uygulanan eğitimin temel ilkelerinden birisi, öğrenme sürecini

gerçek bir yaşantıya dönüştürmesiydi.

Bu nitelikteki öğrenmenin amaçlarını, yöntemlerini, özetle eylem tasarımını öğrenci, öğretmenin kılavuzluğunda geliştirir, belirler. Öğretmen de yapacağı bir yönlendirme tasarımı ile öğrenme sürecinin düzenlenmesi, sürdürülmesi ve sonuçların değerlendirilmesinde uygulayacağı yönlendirme tekniklerini saptar. Öğrenciler çalışırken o da eğitsel kılavuzluk yapar. Böylece okul, eğitim yaşantıları merkezine döner.

Bu yöntemle ilköğretimden üniversiteye dek eğitilen gençler, bilimsel değeri olan bir tasarım (proje) geliştirip uygulayabilir, Sorunlara bilimsel davranışla yönelebilirler.

SONUÇ:

Okullarımızı gerçek eğitim yaşantıları merkezine dönüştürecek, etkin öğrenme süreçleriyle eğitim amaçlarını gerçekleştirebilecek öğretmen yetiştirme zorunluluğu ve gereksinimi vardır.

Yetiştirilecek öğretmen sadece gerekli bilgi, beceri ve davranışsal değerlerle değil, eğitim görevinin gerektirdiği sevgi ve coşkuyla da donatılmalı, görevinde üstün başarılı öğretmenler bilimsel yönde ilerleme olanakları ile özendirici, ödüllendirici uygulamalarla desteklemelidirler.

Tüm belirtilenler, eğitim alanının diğer sorunları, yıllardır yazılır, söylenir. Ama eğitim dizgemizi gerçekten başarılı kılma yönünde kimler, ne zaman köklü girişimlerde bulunacak? Bilinmez.

20 Nisan 2000

*Yahya Düzenli, Türkiye Nereye Götürülüyor? 1998

GERÇEK SEVGİDE GİZLİ

Ercan ORHAN

Gerçek sevgide gizli
Bunu sen de bil.
Yollarımız ayrı düşse de
Düşlerimiz bir daha kesişmese de
Yağmur çiselerken tepemizde
Konuşmasak da el ele tutuşmuş
Olabilir,
Gerçek sevgide gizli.

*

Derinliğin çaresi yoktur
Döngünün aklı
Yüzüstü düşmüş bir çocuk
Kalkar elbette yürür
Bunu bil,
Gerçek sevgide gizli.

KUŞ

Zamandan söz etmeyin bana
Uçup gidiyor gökyüzünde o,
Sinsice.

*

Gülen yok, işiten
Akan zamana dur diyen
Vuran bir avcı yok onu.

SAĞLIK KÖŞESİ

BESİNLER VE SAĞLIĞIMIZ

Yeryüzündeki tüm canlılar, yaşamlarını sürdürebilmek için besin almak zorundadır. Biz buna **beslenme** diyoruz. Besin alırken, hangi besinlerin nasıl ve ne derecede alınması gerektiğini, sağlık için hangi besinlerin ne gibi yararlar sağladığını iyi değerlendirmek önem kazanmaktadır. Çünkü **sağlıklı beslenmek**, iyi beslenmenin kuralıdır. Beslenmede tıp biliminin saptadığı belirli kurallara uymak, sağlık için yararlıdır. Bu kurallara uymakla hem birçok hastalıklara yakalanmaktan uzak oluruz, hem de **fizyolojik ve ruhsal sağlığımız** yönünden herhangi bir sıkıntıya düşmeyiz.

Gelişmiş ülkelerde besin maddelerinin seçimine, bunların sağlık kurallarına uygun nitelikte olmasına çok özen gösteriliyor. Bu ülkelerde **dengeli beslenme**, yaşamın başta gelen koşulları arasında yer almaktadır.

İnsanların temel besinlerini **proteinler, mineraller ve vitaminler** oluşturur. Almakta olduğumuz besinlerde bu maddelerin, normal vücut sıcaklığını devam ettirecek ve denge sağlayacak oranda olmasına dikkat etmeliyiz. Bunlardan birinin **eksikliği beslenme bozukluğuna ve hastalığa yol açar**.

PROTEİNLER, bileşiminde karbon, hidrojen, oksijen, azot, kükürt ve fosfor bulunan ve canlı hücrelerin **ana maddesini oluşturan** besinlerdir. İnorganik bileşikler denilen **MİNERALLER** de çeşitli canlıların gerekli olan besinlerini oluşturur. Bunların başında insanlar için, kandaki hemoglobinin oluşumunda görev yapan **demir** gelir. Demir eksikliği **kansızlığa neden olur**. Kansızlığa karşı ıspanak, pazı ve bezelye gibi sebzeler yararlıdır.

KALSİYUM, kemiklerin ve aynı zamanda dişlerin gelişmesi için son derece önemlidir. Ayrıca, **sodyum, potasyum ve iyot** da yararlı mineraller arasında yer alırlar. Potasyum domates, patates ve kayısıda bol miktarda bulunur.

VİTAMİNLER'e gelince, vücut gelişmesinde önemli etkileri olan bu organik maddelerin keşfedilmesi, tıp dünyasının en önemli buluşlarından biridir. Vitaminler A, B, C, D, E, F, K, P gibi adlarla guruplandırılır. Vitaminlerin bulundukları yiyecek maddelerinden birkaçı: Karaciğer, böbrek, süt ve süt ürünleri, yumurta, tahıllar, turunçgiller, tüm taze sebzeler, elma, portakal, kavun, muz... gibi meyveler.

İnsan yaşamında, yiyeceklerden alınan ve günlük hayatta tüketilen **enerji** miktarı hesap edilebilmektedir. Proteinler, yağlar ve karbonhidratlar **enerji kaynağı** olarak birbirinin yerini tutabilen besinlerdir.

Enerji değeri ve besin içeriği bol olan yiyeceklerden bazıları şunlardır: Tereyağı, peynir, et, süt, pirinç, beyaz ekmek, patates, portakal, elma, bezelye, şeker...

Sağlığımızı korumak için alacağımız besinlere ne kadar çok özen göstersek yeridir. Bununla beraber, içinde bulunduğumuz mevsim gereği olarak, yine sağlığımız için şu hususları da göz ardı etmemek gerekir: Bahar ve yaz aylarında vücutta **suya gereksinim** çok artar. Ayrıca, insan vücudu da çok yorulduğundan, hem dinlenmek, hem de su gereksimini karşılamak zorunludur. **Bol su içmek** (örneğin üç litreye kadar) ve **yeterli sürede rahat uyumaya çalışmak** için her zamankinden fazla uğraş vermeli, çaba göstermeliyiz. Atalarımız ne güzel söylemişler: **HER İŞİN BAŞI SAĞLIK!**

BEYELMASI KÖYÜ (HOZAKPUR)

Konumu: Beyelması köyü, Ağın'ın en büyük böyüdür. 1950 li yıllarda nüfusu 600'e varmıştı. Köy, Ağın'ın 4 km. kuzeyinde, Karadağ ile Kurtkolu yönlerinden gelen iki derenin birleştiği alanda kurulmuştur. Doğusunda eski Küşne köyü ile Şenpınar'ın arazileri, batısında Başpınar'la Samançay'ın arazileri, kuzeyinde Karadağ vardır.

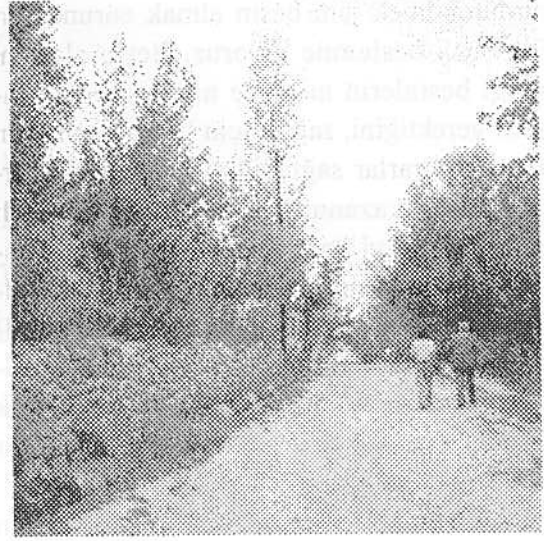
Köy, içi ve çevresi ağaçlarla kaplı olup, bağlar ve bahçeler ortasında şirin bir Anadolu köyü görünümündedir. Ağın'la Beyelması arasındaki yol 1993 yılında asfaltlanmıştır. Çevredeki köylere de, her türlü taşıtın işleyebildiği stabilize yollarla bağlıdır. Evler, birbirine çok yakın 2-3 katlı yapılardan oluşmaktadır. Göçler nedeniyle boşalan ve sahip çıkılmayan, çatı yapılmayan evler bakımsızlıktan yıkılmıştır.

1997 yılında yapılan Genel Nüfus Sayımı verilerine göre, köyün hane sayısı 163, nüfusu da 89 olarak saptanmıştır, ama yaz aylarında köy, 500'ü aşan bir nüfusa erişmekte ve eski göz alıcı havasına bürünmektedir.

Beyelması'nda her ev, çağdaş yaşam için gerekli olan her türde beyaz eşyadan, taşıt aracına dek bütün olanaklara kavuşmuştur. Köy genelinde ise, kanalizasyon, betonlanmış ana yol ve sokaklar, ışıklandırılmış yollar, sokaklar, 300 tonluk su havuzu, 2000 m. ye ulaşan sulama kanalları, tüm evlere kadar uzanan su şebekesi ve her evde bulunan güneş enerjisi tesisatlarıyla modern kent ortamına ulaşmıştır.

Köyün bol miktarda kaynak suları vardır. Mahalle içlerinde ve köy çevresinde bulunan bu suların çeşmeleri yenilenmiştir. Bunlardan yörenin en güzel görünümlü çeşmesi olan **Yeni Pahar** mimari yapısındaki zarafetle de dikkati çekmektedir.

Tarihçe: Beyelması'nın kuruluş tarihi kesin olarak bilinmiyor. Köy çevresinde, eski uygarlıklara uzanan yerleşim yeri kalıntıları vardır. Bun-

Yenipınar Yolundan bir görünüş

lardan biri Kalecikler mevkiindeki Bizans çağı çanak-çömleği bulunan alandır. Köyümüzün eski adı **Hozakpur**, Ermenice'den gelme bir sözcüktür. Ancak, yörede Ermeniler'in yaşadığına ilişkin herhangi bir belirti, iz yoktur.

Köyün yaşlıları, **Türk Aileler**'in köye Van dolaylarından geldiğini ve ilk gelenlerin de **Osman Bey, Hasan Bey, Salih Bey, Durak Bey ve Cıracık Bey** aileleri olduğunu belirtiyorlar.

Eski bir yapıt olan köy camisinin duvarındaki taş yazıtta bu binanın H: 1111 (1699) yılında yapıldığı, diğer bir yazıtta da H:1311 (1893) yılında onarım gördüğü belirtilmiştir. Buna göre, köye Türk ailelerin ilk yerleşiminin 17. yüzyılın ikinci yarısı içinde olduğu sanılmaktadır.

Coğrafi Durum: Beyelması, Ağın'ın toprakları en geniş köylerinden biridir. Ancak, bu arazilerin büyük bölümü kıraçta ve engebeli yerlerde olduğundan susuzdur ve makine tarımı yapmaya elverişli değildir. **Ağıllar, Cadenin altları, Çakmaklılar, Dirsekler, Girani Yerleri, Kalecik, Karadağlar, Kışlalar, Kozlar, Kumçukurlar,**

Mağara önleri, Meşelikler, Oyuğun Başları, Öte Yazılar, Pereler, Sekiler, Sumaklılar, Tepeler, Topçağıl, Uzdöneler, Yıkılanlar bu topraklar arasındadır.

Sulak yerlerde turuncgiller dışında her çeşit meyve ağaçları bulunan bahçeler, bağlar ve miras yoluyla çok küçük parçalara bölünmüş tarlalar vardır: *Ağın Bağları, Aşağı Bağlar, Büyük Dereler, Devirmeler, Hatunun Bahçesi, Hisarlar, Kollar, Kurtkolları, Köy önleri, Öte Paharlar, Sulaklar* da sulak topraklar arasındadır. Bu yerler dut, söğüt, ceviz, kavak, çınar, sakız, fıstık, elma, armut, kayısı, mişmiş, erik ağaçlarıyla bezenmiştir.

Serin ve sağlıklı elverişli havası, bol ve soğuk suları, değişik lezzette meyveleri ile Beyelması hayatı, yaşamayı sevenlerin köyüdür.

Ekonomi : Ekonomik hayat, birçok Anadolu köyü gibi durgundur. Köyde kapalı ekonominin kuralları egemendir. Toprağın verimi düşüktür. Üretilen ürünlerden yalnız birkaç çeşit, az miktarda pazarlanır. Badem, nohut, ceviz, çir, çekirdek, bunların arınsındadır. Beyelması'nın nohodu ve leblebisi yörede çok ünlüdür. Leblebinin bu ününü kanıtlamak için yaz aylarında düzenlenen festival, yörenin en etkin şenliği olmuştur.

Toplum Hayatı: Beyelması'nda sosyal hayat canlı ve hareketli geçer. Düğünler, bayramlar, Leblebi Şenliği ve benzeri toplantılar eğlenceli ve şennlikli olur. Köyün folklor zenginliği bunun kanıtıdır. Aileler arasında karşılıklı güven, saygı ve sevgiye dayanan ilişkiler örnek oluşturacak düzeydedir. Bütün köy halkı, dayanışma içinde birbirine yardıma koştuğu gibi, eğlenceyi de komşusu ile birlikte sürdürmeyi yeğler. Dinsel günler ve bayramlar, dinimizin gereklerine uygun olarak kutlanır. Beyelması'nın sosyal dayanışması tüm yöreye örnek olacak niteliktedir.

Köyde yerleşik ailelerin belli başlıları şunlardır: *Ablagil, Aptikemgil, Arabacıgil, Arıfgil, Aşçıbaşıl, Ateşgil, Bekırağgil, Celalemgil, Cumurcugil, Çakargil, Çavuşgil, Çırpıcıgil, Dedegil, Efendigil, Elağgil, Emürgil, Gencağgil, Gurigil, Güllügil, Hacıahmetgil, Hacıbekirgil, Hacıhalilgil, Hacıhasangil, Hacıhüseyingil, Ha-*

cımeahmetgil, Hacıninoğlugil, Halaoğlugil, Hasanbekgil Hasanemigil, Hatıpgil, Hayatgil, Hocagil, İbrahimağgil, İbrahimçavuşgil, İshakgil, İsmalefendigil, İzmirilgil, Kadıgil, Keremgil, Köyağasıl, Kurugil, Lömengil, Millagil, Müftügil, Nalbantgil, Nezenderbacıgil, Ömerağgil, Omoşgil, Sağırismailgil, Sariaahmetgil, Selefendigil, Senemgil, Serdergil, Seydigil, Seyitgil, Sunikgil, Şahangil, Şahbekgil, Şakırcecegil, Şehirlikizigil, Şükürgil, Taburimamıgil, Tatargil, Tatlıcecegil, Teptelikazıgil, Tefikgil.

Sosyal Etkinlikler: 1957 yılında "Hozakpur Köyünü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği" adıyla kurulan ve 1988 de "Beyelması Köyünü Güzelleştirme ve Kültür Derneği" olarak adı değiştirilen dernek, köyün kalkınmasında ve turistik atılımında yararlı hizmetler verdi. Başta Yeni Pınar olmak üzere, köyün bütün çeşmelerinin yapım ve onarımını sağladı, Ağın-Beyelması yolunun asfalt kaplamasında öncülük etti, cami minaresinin yapımını gerçekleştirdi, 1989 da başlatılan "**Leblebi Festivali**" ni düzenleyerek köyün turistik tanıtımında yararlı hizmet verdi. Ağın köyleri içinde başı çekerek, 1963 yılında köyü kanalizasyona kavuşturdu. Dernekte başkan olarak emeği geçenler : **Hüseyin Yıldırım, M. Naci Emiroğlu, Latif (Ferit) Ateş, Mehmet Akgül, Cevat Çakaralmaz, Sadık Aksoy, Hakkı Topaloğlu, Selahattin Yıldırım, Nevzat Ateş, Nurettin Atalay, Necmettin Dilek, Fevzi Oğuz.**

Köyde yardımlaşma, dayanışma ve birlik oluşturarak iş başarmada **Muhtar**'larımızın da önemli katkıları olmuştur. 1930 da yapımına başlanan okulun inşası, onarımı ve bakımı, caminin onarımı ve minaresinin yapımı, köye elektrik alınması, su şebekesiyle havuzun ve sulama kanallarının yapımı, sokakların betonla kaplanması... gibi işlerde muhtarlarımızın başarılı çalışmaları olmuştur.

Köye hizmet veren muhtarlar: **Adıgüzel, Mustafa Çavuş, Abdullah (Apdikemi), Ahmet Özdemir, Ömer Topaloğlu, Lütfi Yücel, Ömer Yücel, Kamil Ateş,** (Kamil Ateş'in Fırat'ta boğularak ölmesi dolayısıyla, Ağın Bucak Müdürü Vasfi Gezer'in 9 Ekim 1950 tarih ve 1563 sayılı yazılarıyla, yeni muhtar seçilinceye kadar **Yusuf**

Orhan), Ahmet Cumurcu, Dursun Ünal, Ahmet Yücel, Hüseyin Atalay, Hüsnü Özdemir, Yusuf Akbayır, Reşit Ateş, Hüseyin Cumurcu, M. Naci Emiroğlu, Nevzat Ateş, Sadık Aksoy, Harun Akbay.

Eğitim, Öğretim ve Kültür: Yörede Ağın'dan sonra okula ilk kavuşan köy Beyelması'dır. 1902 yılında köyde Mektebi İptidaiye (İlkokul) açıldı. Köyde okumaya olan istek en üst düzeydedir. İlk yönelme Öğretmen Okulları ile Köy Enstitüleri'ne oldu. İlkokulu bitiren bütün gençler üst öğrenime yöneldi. Öğretmen Okulları'ndan ilk mezun olanlar : **Faik Atalay, Mehmet Orhan, Nurettin Atalay, Şeref Yücel.** Köy Enstitüleri'nden ilk mezunlar: **Salih Ünal, Mehmet Erol, Nabi Özel, Mehmet Karataş, Yaman Şahin, Latif Oğuz, Mürsel Özpek, Latif Ateş, Hasan Arıcan, Yaşar Özel.**

Köy Enstitüleri'ni bitirenlerin arasında yer alan **Yurdanur Yorulmaz, Hatice Yücel, Gülşen (Akbaş) Aksoy, Kamale (Ateş) Korkmaz, İclal (Aksoy) Güliter, Gülcan (Korkmaz) Dilek, Aysun Atalay, Fatma Cumurcu...** gibi bayan öğretmenlerimiz de Milli Eğitim ordusuna katılmışlardır. Ayrıca, **Hakkı Bilir** ile **Mehmet Yorulmaz,** Hasanoğlu Köy Enstüsü'nde okuyarak sağlık memuru olmuşlardır.

Yukarıda adları geçenlerden ayrı olarak, sayıları yüzü aşan öğretmen, doktor, mühendis, subay, teknisyen... gibi çeşitli mesleklerde hemşehrilerimiz, üst düzey okulları bitirerek yurdun değişik yörelerinde iş tutmuş, görev üstlenmiştir.

Köyden Yetişen Ünlü Kişiler: Köyden yetişen ilk ünlü kişiler öğretmenlerle din adamlarıdır. İlk yetişen öğretmenlerden yukarıda söz ettik. Din adamlarımızdan Arapkir eski Müftüsü **Celal Efendi (Özer),** Eski Malatya'da uzun yıllar imamlık yapmış olan **Mürüt Hoca (Özel),** köyde imamlık yapanlardan **İsmail Hoca (Ünal), Kemal Cumurcu,** çevre köylerde imamlık yapmış olan **Molla Mustafa (Özel)** dinsel bilgileri yanında saygın kişilikleriyle de kendilerini çevrelerine kanıtlamış ünlülerdir.

Diğer Alanlarda : Yöreye örnek olan tutumlarıyla, davranışlarıyla, sanat, zanaat ve becerileriyle ve değerli kişilikleriyle üne kavuşanlar:

Sabır, emek ve özeni gerektiren kıraç toprakta, bilinçli olarak tarım yapıp, başarılı olanlardan **Hacınınoğlu Mehmet Efendi** ve oğlu **Davut Korkmaz, Ömer Ağa (Aksoy)** ve oğlları **Ahmet-Sadık** kardeşler, **Bekir Çavuş (Cumurcu), Topal Yusuf (Karadağ)** ve oğlu **Nazmi, Ahmet Atalay, Besim Efendi** ve oğulları **Dursun-Cemil** kardeşler, **Latif Özer, Kadıgil'in Ağa Dayı.** Nalbantlık, baytarlık, semercilik, kalaucılık dallarındaki pratik becerileri ve cambazlıktaki üstün yeteneğiyle tüm yörede tanınan, aranan ve sevilen **Hüseyin Atalay (Çırpıcı).** Yörede sevilip sayılan postacı **Hüseyin Yıldırım.** Elsanatlarında beceri sahibi, yardımlaşmada örnek kişilerden **Yusuf Dayı (Orhan), Remzi Yıldırım, Salim Odabaşı.** Bir diesel motorla elektrik üreterek, Ağın çevresinde ilk kez, 1953 yılında köy sokaklarını aydınlatan **Ali Akbay.** Ağın'da ve büyük kentlerimizde iş tutarak başarıya ulaşan ve köy yararına dayanışmada bulunan **Mehmet Yılmaz, Necmi Atalay, Salih Özbek.** Nükte ve fıkralarıyla yörede üne kavuşan **Hayrullah Çece (Orhan), Mehmet Emi (Bilir).** Köyden yetişen ozanlardan **Mehmet Orhan, Mehmet Ergönül, H. Ergun Yılmaz, Fevzi Şener, Vedat Atalay,** halk ozanı **Ahmet Şahin (Berber)**

Şehitler ve Gaziler: Beyelması, "Birinci Dünya Savaşı" ile "Kurtuluş Savaşı"na en çok asker gönderen köydür. I.Dünya Savaşı şehitleri (Tespit edebildiklerimiz) : Emürgilin **Hasan (Yılmaz),** Hacıismailgilin **İsmail Çavuş (Atalay),** Hacıahmetgilin **Hüseyin (Ünal),** Hatıpgilin **Güççük Ahmet (Orhan),** Arıfgilin **Mustafa (Akbayır),** Cumurcugilin **Ali Çavuş (Cumurcu),** Şeherlikızıgilin **Hasan Çavuş (Yorulmaz),** Çavuşgilin **Hakkı (Özbek),** Lömengilin **Büyük Ağa (Arıcan),** Hacıhasangilin **Mehmet (Özdemir).** Kurtuluş Savaşı gazileri: **İbrahim Yorulmaz, İsmail Cumurcu, Mehmet Aksoy, Nasuh Oğuz, Mehmet Ünal, Ahmet Özbek, Hulusi Aksoy, Ahmet Özdemir.**

Not: Bu yazımızda adları geçen tüm saygın kişileri ve adları geçmeyipte bu kişilerle beraber Beyelması'na hizmet veren hemşehrilerimizi saygı ve minnetle anıyor, aralarında hayata veda etmiş olanlara Tanrı'dan rahmet diliyoruz.

AĞIN VE ÇEVRESİNDEN FIKRALAR

AĞIN'DAN

Palaz ile Oğlu

Palaz'ın oğlu askerde, teskere almasına yakın günlerde parasız kalır. Babasından para isteyecektir. Ama öyle bir kanıt bulmalı ki Palaz hemen parayı bulup buluşturup yollasın. Oturur ustalıkla bir mektup döşenir: "Sevgili babacığım, teskerem yaklaştı, terhis olup gelirken Ağın'a bir tren getireceğim. Pazarlık yaptım, üç yüz liraya veriyorlar. İki yüz lirasını verdim. Bana acele yüz lira yolla da bir tren alıp geleyim."

Palaz, oğlunun isteğini olumlu karşılar. İsteddiği parayı hemen yollar. Mahallede her rastladığı komşuya da övünerek: "Bizim oğlan tren satın almış, gelince getirecek" der.

Askerlik biter, Palaz'ın oğlu Ağın'a boş döner.

- Tren nerde, niye getirmedin? Diye sorunca da

- Babacığım, der oğlan, getiriyordum ama yolda tekeri kaydı, denize yuvarlandı.

BEYELMASI'NDAN

Fatma Nine ile Torunu

Fatma Nine'nin torunu sünnet olacak. Ama, her çocuk gibi o da sünnetçiden çok korkuyor. Tir tir titriyor.

Çocuğun bu durumunu gören ev halkı ile konu komşu onu yatıştırmaya çalışıyorlar. Bazıları da:

Sünnet olmayan günaha girer, gavur olur, diye gözdağı veriyor, çocuğu korkutuyorlar.

Sünnet günü gelip sünnetçi kapıya dayandığında, sünnet olmanın vereceği acı ağır basmış olacak ki torun ninesine yalvararak:

- Nine, diyor, gavur olsam acaba çok mu günah?

ŞENPINAR'DAN

Cino'nun Mercimeği

Vahşen'li Cino, Acem atmasından daha çok atar övünürmüş.

Ürün sonu bir gün Beyelması'na konuk gelmiş. Caminin önünde, sohbet sırasında Cino'ya sormuşlar:

- Bu yıl ekinlerin nasıldı?

Cino hemen atıvermiş:

- Elli timin mercimek koydum ambara.

Ağın yöresinde en çok mercimek yetiştiren çiftçi yarım ila bir timin arası mercimek üretir.

Cino'nun bu sözü üzerine Nalbantgilin Ahmet Ağa:

- Ben de yüzelli timin nohut çıkardım, demiş.

Cino bir kahkaha atmış.

Ahmet Ağa: - Mercimeği yarım timine indirmezsen nohudu iki yüze çıkaracağım.

Kötü Niyetli Düve

Sakine Hanım, düveyi kendi bahçelerinde çimene salmış. Bahçenin etrafı çalı çitle çevrili. Komşu bahçelere geçme olasılığı yok.

Akşam üzeri komşu İbrahim Dayı çıkageliyor:

- Kız Sakine... O düveyi bir daha bahçeye salma.

- Neden? Sizin bahçeye mi geçti?

- Geçmedi amma, bizim bahçeye doğru öyle hain hain bakıyordu ki...

KOMŞU İLÇE EĞİN'DEN:

Dut İdi, Çatal İdi

EğİN'in Ergü köyünden saf bir hemşeri, bahçe-
sindeki dut ağacından bir dut alıp uçan dut kuşunu
Ergü'den bir hayli uzaktaki diğer köye kadar kovalamış.

Bunu yolda gören bir kişi nedenini sormuş.
Ergülü de :

- Bahçemden dutu aldı kaçıyor, demiş.

Adam: - Bir dut için kuş buralara kadar kovanır mı?

Saf Ergülü: - Dut idi, çatal idi, diyerek kuşu kovalamaya devam etmiş.

EZGİLİ ANILAR

İsmail N. BEYDEMİR

Yöremizin türkü ve ezgileri,
Beni sonsuz halk geçmişine,
Ve de;
Kendi yaşamımdaki anılarıma,
Anılarımı oluşturan dostlarıma,
Götürür ve de;
Ölmüş dostlarımı annacıma kor.
Sanki şimdi de birlikteymişiz,
Onları karşımda bulur,
Ezginin etkisiyle oluşan,
Yüz yapısını karşımda görür,
Onunla ortak duygulaşırım.
Elbette her insanın,
Seçkinlediği özel sevgisi,
Bu sevgilerin oluşturduğu
Özel duyguları vardır.
Bu duygular etkilendiği,
Özel ezgileri,
Sevgi kuşağına ulaştırırlar.
Sanki ben hiç bir ezgiyi,
Özel sevgimle duygulaştırmayıp,
Hep dostlarıma sunmuşum,
Ve de;
Onların duygusu ile duygulanmışım.
İşte bu nitelememle,
Bildiğim ezgilerin birçoğunu,
Duygusal anılarımla birleştiririm:
1- Klarinet adı ve sesiyle,
Bildiğim tüm ezgilerle birlikte,
EZO GELİN türküsünde,
Çekik gözleriyle,
İçli duygulu sesiyle
GANİ DAYI'yı
2- "Dello can" ezgisiyle,
Elindeki jiletten mızrabını,
Cura bağlamasına kızgın kızgın
Vurarak Dello Can'a söğen;
Yeğen KEMAL ALP'ı.
3- "Engin dağı" ağır halayı,
Gaba Zurna Havasının,
"İraf dolu guşğhane" türküsüyle;
Hozakpurlu SADIK KORKMAZ'ı.

4- "Uy dağlar dağlar dağlar,
Başı dumanlı dağlar,
Şurda bir garip ölmüş,
Gök gürler bulut ağlar"
Türküsünü çalınca,
Derin bir ooooff sesiyle,
Göğsünü yumruklayan;
ERDOĞAN AYDOĞMUŞ'u.
5- "Çalı mıyım çalı mıyım,
Ben çalının dalı mıyım?
Eller sürmüş herik etmiş,
Gız ben seni alır mıyım' ı çalınca,
Karşımda başını sallayan;
VAHDETTİN BEYDEMİR'i.
6- "Gelini gelini kürdün gelini,
Saramadım onun ince belini"
sözsüz de olsa ezgisi yeter;
ŞEMSETDİN KORKMAZ'ı
7- "Şafak söktü gine sunam uyanmaz"
Ezgisine girince,
Koynunda ölen eşini anımsayıp,
Kanlı gözlerinden yaşlar akıtan;
KOÇAN İMAMI AMCA'yı.
8- Tirmanna ve Tanzarayı çalınca,
Halayın başında,
Topuğunu yere vurarak dönen;
Ekirekli GAMO DAYI'yı.
9- Zurna havalarını çalarken,
Hemen davulu boynundan çıkarıp,
Hüseyin Çelenk'in boynuna asarak,
Halayın başına geçip,
Kafasını iki yana sallayarak,
Gözleriyle ezgiyi izleyen;
Vahşenli CANKİK DAYI'yı.
10- Bunun arkasından,
Tokmakla çubuğu tırımlaştıran;
HÜSEYİN ÇELENK' i
11-12-13- Ağır Halaylarla,
Dört vuruş dokuz zamanı,
İki ayak atışına dönüştüren,
İçten ve duygulu yüzleriyle;
KAHVECİ GİLİN HÜSEYİN emi'yi,

İKİNCİ GİLİN MUHLİS ağabey'i,
LİNGİR GİLİN HÜSEYİN emi'yi.

14- "*Bartın yolu düzdedir*"

Türküsünü çalarken,
Askerliğini yaptığı Bartın'dan,
Bu türküyü bize getiren;
SABRİ BAYKUT ağabey' i .

15- "*Keklik dağlarda çağlar*",
Türküsüyle yanıma gelip,
Klarinetimin ucunu kulağına çekip,
Cebime beş lira sokan ;
Saracıklı KEL HÜSEYİN dayı'yı

16- "*Desem el beni gınar,*
Demesem yedi beni " mayasıyla,
Vahşenli VEYSEL dayı'yı.

17- Ardından ses tonu değişirken,
Eli kulağında,
Loğun üstünde oturan
HEKKAMBAŞI MEHMET dayı'yı.

18- "*Lorke lorke*" yi çalınca,
Kemal Baytaş'la yanyana,
Elleri arkalarına bağlı,
Titreyerek sallanan;
HAYRETTİN BAYTAŞ'ı.

19- "*Lira getir garson, para getir*
garson, Yaşa çerliston" çalınca,
Elleri havada sıçrayan,
DELİ OSMAN'ı.

20 "*Köprüden geçti gelin,*
Saçbağın düştü gelin" i çalınca,
Sarı gilin evin arkasından,
Sırrı dayının kızını getirirken
Cemil Modan amcanın damında,
Avucunda leblebi ile bekliyen,
Güveği;
HİLMİ MODAN' ı

21- Bıçak oyunu çalınca,
İki elindeki bıçaklarıyla,
Birini vuracaktı gibi,
Hırslı hırslı bakarak oynayan;
LAL OĞLAN'ı.

22- "*Ali pınarın düzü,*
Devriye sardı bizi " türküsüyle,
Tatlı sesiyle türküyü söyleyen;
NACİ TUNCER'i

23- "*Mırat kınarında üzer gayığhlar*",
Türküsünü çalınca,

Aşuvan köprüsünden önce,
Gemi ile geçilen Murat suyunda,
Birlikte yüzdüğümüz,
MUSTAFA NİKSAR'ı

24- "*Gaşların güldür yarım,*
Dilin bülbüldür yarım" türküsüyle,
"Deri dide deri dide det det det"
Diye eliyle vurgu yapan;
MEHMET SERTTAŞ'ı

25- Gelin ağılatmamızı çalınca,
1942 yılında,
Halkodasının bir gösteri töreninde,
Bize bu türküyü öğreterek,
Unutulmuş olan bu ezgiyi,
Yöremize de yaygınlaştıran;
NURİ ONAT ağabeyimizi.

26- Yol havasını çaldığımda,
1960 yılı Ağustosunda,
Adana Orduevi düşün salonunda,
Tüm subayları da toplayıp,
Birlikte oturduğumuz;
HÜSEYİN KABASAKAL ağabeyi.

27- "*bövük cevüzün dibi*" ni çalınca,
1950 yılı şubat ayında,
Gani dayı ile birlikte gittiğimiz,
İzmir'deki Erzurum-Ağın gecesinin
Yöneticisi;

Vahşenli OSMAN GÜLER ağabeyi.

28- "*Bahçaya endim de daş bulamadım*",
Oyun havamızı çalınca,
Görmeyen gözleriyle
Ellerini sallayarak gülen;
NOMAN GENCOSMAN amca'yı.

29- "*Gız saçların saçların,*
Oynar omuz başların" türküsüyle
Uzun saçlı başını sallayarak,
Gözlerini süzerek dinleyen;
Darı gilin FİKRİ TEPE ağabeyi.

30- "*Derya kınarında balık avlarım*",
Türküsünü çaldığımda,
Mutlu yaşamını toplumla bölüşen,
Herkesle dost ve sanatçı;
Demirci RIZA emiyi.

31- "*Sabahın seher vakti*"ni çalınca
Derin felsefeli, uygar ve çağdaş,
üstün sanatçı
Kuyumcu CEMİL MODAN amca'yı

32- "*Kekliğidim urdular,
ganadımı gırdılar*" türküsüyle,
Saatçı MEHMET KAPISIZ emiyi,
33- "*Na eller nana eller,
Sevmişim vermiyiler*" türküsüyle,
Gazel süpüren kadınları
Bu türküyü söyleyerek simgeleyen,
Değerli halk sanatçısı;
Hastekli ÇORLU MEHMET dayıyı.
34- Ağır gol oyunlarını çalarken,
Kore savaşının öğüncüyle oynayan;
Hörenekli OSMAN MURAT'ı.
35- "Zeynebim Zeynebim" i çalınca,
Cebinden küçük bir esans şişesi
Çıkararak koklayan kemeneci;
Güçlü MEHMET DAYI'yı
36- Gejegi ve düz halaylarla,
Halay başını bırakmayıp,
Duygulu sallanışlarla oynayan;
Andirili ALİ RIZA YILDIRIM'ı.
37- Mayalı halayları çaldığımda,
Halayın başında maya okuyan;
Bahadınli SEVÜLMEZ dayıyı.
38- "Bağaltına bağaltına" çalınca,
Küzne'nin yukarı pahaının
üstündeki bağda bağdaş kurup,
Oturarak dinleyen;
Küzneli SATO dayıyı.
39- ıslıkla bir ezgi çaldığımda,
Elini üzerimize sallayıp söğen;
Yabanlı KIRMIZI dayıyı.
40- Gelin götürürken çalınan
Her ezgiyle birlikte,
"Düğüncü başı da sofunun oğlu,
Ettimmi gırvatın... oğlu" diyen;
Modanlı GÖZLÜKLÜ dayıyı.
41- "Gaynarcanın başında" çalınca ;
Şehir Panikli GİRİNATACI ALİ'yi.
42- Üçayağı çaldığımda,
Zurna havalarını bitirip,
Oynak ezgiye uyan;
Hozakpurlu ÇİRPİCI dayıyı.
43- "*Köyüm köyüm dertli köyüm*",
Türküsünü çaldığımda,
Duygulanarak ağlayan;
Gıranili ALİ RIZA KARADAYI'yı.
44- Leblebiji oyun havasıyla,

Doktor amcanın oğlu,
Gıranili AĞA dayıyı.
45- "Değirmenin bendine, döner
kendi kendine" türküsüyle,
Pağaç ocağının başında,
Kızgın taşa hamur yapıştıran;
YAŞAR SAMUR dayıyı.
46- "*Süt içtim dilim yandı*"yı,
Düğününde çaldığımız,
Yüksek damında oynayan;
Apuşmalı HÜSEYİN ÖZTÜRK'ü
47- "*Doktor civanım,
Doktor doktor civanım*"ı çalınca,
Ağın'ın en eski ve gelişik,
Her yönü ile sevilip,
Toplunun saygısını taşıyan,
Ağın'ı kendisi kadar seven;
Dr. TEVFİK ÖZBEY ağabeyi.
48- "*Ağlama yar ağlama,
Gara yazma bağlama*" yı çalınca,
Geçmiş günlerini biz gençlere,
Övgü ile anlatarak,
Yaşam dönemlerimizin ayrıntısı
Ve zorluklarını bilimsel anlatan;
HASİP BAYTAŞ amcaı.
49- "Kövengin yazıları" türküsüyle,
Elazığ'daki evinde,
Binlerce saksı çiçek yetiştirip,
Doğayı eve taşıyan;
HALİM ÖZKUL Amcaı.
50- "*Dirt dirt dombala,
Ev süpürme toz olur*" ezgisiyle,
Elleriyle masanın üzerine,
Tiktaklar yapan;
MAHMUT İKİNCİ'yi.
51- "*Duman duman olmuş garşuki
dağlar, Hastanın halından ne bilir
sağlar*" uzun havanın,
Ezgi ve sözleriyle;
KÖSE MUSTAFA BEYDEMİR amcaı.
52- "*Hop hop nanay kız nanay,
Dalyan boylum kız nanay*"ı çalınca,
Gülerek şaplak çalan,
Cancanım;
HAYRİ GENCOSMAN'ı
53- Davul sesini duyduğumda,
Davulu tokmak ve çubuğuyla,

Mızrap gibi kullanan;

Davulcu ÇAVUŞ'u

54- Keman sesini aldığımda,

İnce tel üzerinden,

Eşiğe doğru kaydırma yaparak,

"Alacağh alacağh emim kızını

alacağh" diye türkülendiren;

TURAN GEZER'i

55- Sahura kaldırmak için çalınan,

Davul sesini aldığımda;

Aşuğh gilin BEŞİR DAYI'yı.

56- "Diyarbakır şad akar"ı çalınca,

"Diyarbako tehliko" diyerek.

işini bırakıp Ağın'a dönen:

Gadun gilin HAKİM emiyi.

58- "Çavuşu da gardaş dön geri bak,

Gandili gandili ganidili yak",

türküsünü çaldığımda,

Eski Zalbar'ın ortasında.

Askerden izinli gelmişken,

Türküsünü de söyleyerek oynayan,

Zalbarlı ÖMER ÖZER'i

59- "Salla cicim salla salla

Mendilini" türküsünü çaldığımda,

Davulu boynunda,

Hem çalar hem de türkü söylerken,

Cancık Dayının oğlu ALİ'yi.

60- Garaçor dik oyunumuzu çalınca

Hoplayarak oynarken,

Gülümseyerek el sallayan,

Ve mendilini başının üstünden

yere doğru indirip kaldıran;

Başaga gilin LÜTFİ'yi.

61- Çalarken darbuka sesi alınca,

Tüm yaşamı ile sevilen,

Askerken yediği bir tokatı.

Sindiremeyip hastalanarak ölen;

Gavur Ali'nin oğlu LÜTFİ'yi.

62- Ağır halaylarla mayalıları,

Çaldığımda oynayan,

Şalvarlı ve yerel giysili;

Süderekli MÜNİR'i.

63- Gırnatayı elime aldığımda,

Yöremizde ilk gırnata çalanlardan

Ağızıyla kamışı emer gibi yapan;

Horoçlu VEYSEL dayıyı.

64- "Postacı postacı, canım cicim

postacı" yı çaldığımda,

Bağdaki dutun dibinde oturan

ZİYA YILMAZ amca'yı.

65- "Gidem dedim el başıma bürüdü",

Türküsünü çaldığımda,

Birlikte Haskinide çalıştığımız;

Pağnikli KARADAYI'yı.

66- "Köprü'nün altı diken, Yaktın

beni genciken" türküsüyle,

Köprü Yaptırma Derneği Başkanı;

Andir'i KILCI RIZA Dayı'yı.

67- "Değirmenin bendine, döner

kendi kendine" türküsüyle,

Yöremizin en iyi değirmen ustası;

VAHİT NİKSAR dayı'yı.

68- Ağın adına söylenen tüm türkü,

Oyun havalarıyla,

Ağın'ı tüm yöresiyle seven;

FİKRİ YÜCEL ağabeyi.

69- "Tirnanna tirnanna" yı çalınca,

Tuvalete giderken türküsünü

Söyleyerek eğlenen;

ZİHNİ ÖZAN ağabeyi.

70- "Pilav büşürdüm yavan,

Üstüne gırdım soğan'ı çalınca,

Horoçlu aşçı HAKKI ÇAVUŞ'u.

71- Tüm Ağın ezgileriyle,

Onu gönülden dinleyen,

derin duygularıyla inleyen;

TANER BERİKMAN'ı.

72- Ağır goloynunu çaldığımda,

Yüzüne dökülen uzun saçını,

Boynunu sallayarak yana atan,

Tek çift ayaklarını vurarak,

Ortada dönen;

MUSTAFA BAYTAŞ'ı,

ANIMSATIYOR,

Bu gün 72 ye ulaşan sayı,

Anımsayabildiğim dostlarımdır.

Ölen bu dostlarıma acımanın,

Sıkıntı ve üzüntüsüyle,

Dertlenmekteyken,

Bu anımsama ile avunup,

Rahmet dileklerimle;

Birliktelik sağlıyorum.

ULUCANLAR'DAKİ AĞINLI'LAR

Mevlüt ÖKSÜZOĞLU

1965 yılında Elazığ lisesini bitirdikten sonra Elazığ Şeker Fabrikası Pancar Muhabese Servisinde geçici işçi olarak işe başlamıştım. Fabrikadaki üç aylık pancar alımı kampanyası bitmiş, cumartesi Elazığ'a gelmiştim. Tesadüfen radyodan Ankara'da fakülteyi kazandığımı öğrendim. Ankara'da hiç tanıdığım yoktu. Çok sevinmişim ama ne yapılması gerektiğini de bilemiyordum. Elazığ Postahanesinde çalışan Vahşenli Mehmet Akbaş'a gittim ve yardım istedim. Herkese yardım için koşan Mehmet abi, önce Ağın-Elazığ arasında, daha sonra Elazığ-Ankara arasında çalışan şöför Bedri'ye götürdü ve Ankara için bilet aldık. Bana da 50 lira harçlık verdi, oku memur ol sonra borcunu verirsin dedi. O sevinç ve heyecanla 25 Aralık 1965 tarihinde saat 7-8 sularında hareket ettik. Uzunyayla kar, tipi fırtına. Uzunyayladan Gürün'e geri döndük. Gece Karayolları'nın makineleri yolları açınca yolumuza devam ettik. Ertesi gün akşam saat 6-7 sıralarında Ankara'ya geldik Ecégilin Mehmet Akbaş Ankara'da bana yardımcı olarak Ahmet Demirkol ile İsmail Ercan'ın ismini vermişti. Gece bölümünü kazanmıştım. Fakülteye kayıt süresi kısa tutulduğundan, önce kayıt işlemlerini yaptırdım. Sonra kalacak yer aramaya başladım. Ortayabanlı Şerafettin Aslan'ın oğlu Vehbi ile Belediye Çavuşu Mısırgilin Osman Çavuşun oğlu Fikret Tayaz, Ulucanlardaki bakkal Şükrü'nün dükkanının alt tarafında tek odalı bir evde beraber kalıyorlardı. Fikret postahane de memurdu. Vehbi Aslan ise Cebeci Dörtüol'da DoğanTurgut Sönmezlerin elektrik ocağı imal ettikleri dükkana takılıyordu. Genellikle de o zamanlar moda olan Langırt oyunu oynuyordu. Zaten kendisiyle orada karşılaştım ve evlerinde kalmaya başladım. Evleri ikisine bile yeterli olmadığından birkaç gün kaldıktan sonra kendime bir ev aramaya başladım ve Ahmet Demirkol'u buldum. Ev aradığımı söyleyince o da beni Ağınlı'ların tıpluca oturdukları Ulucanlar'a götürdü. İşte meşhur Ulucanlar semtiyle o zaman tanıştım. Sonradan öğrendik ki Ağın'dan her gelenin yolu bu raya düşermiş.

Ulucanlar'da Nene-Hüseyin Öney-Zihni Ozan Ali Amca-Mehmet İkinci-Mahir Atalay-Mustafa İkinci-Taner Berikman-Andirli Fikret Özdi-Hozakburlu Öğretmen Ahmet Akbay-Grenili Mustafa Gencen-Vahşenli Ömer Demirkol-Ahmet Demirkol Ekirekli Hüseyin Yıldırım gibi daha isimlerini hatırlayamadığım birçok Ağınlı oturuyorlardı. Burada oturanlar komşuluğun ötesinde bir ailenin bireyleri gibiydiler. Bunu en iyi şekilde Mete Özkan ifade etmiştir. Hemşehriler tatil günleri, bazen de akşamları

bahçede oturup osgin oynuyorlardı. Gene böyle bir gün Mete babasının yanında oturmuş oyun oynayanları seyrediyor, bağırtı-çağırtı çok. Sataşmalar herkesi rahatsız edecek bir dereceye gelmiş ki Mete "Baba ne diye bağırıp çağırıyorsunuz, bir evin iti gibi geçinsenize" diye ikazda bulunmuştur.

Hüseyin Öney'in eşi Ayşe teyze Vahşenli Ömer Ahmet-Yahya Demirkol'un bibileri, benim de Vahşen'den baba tarafından akrabam oluyordu. Ev aradığımı söyleyince araştırmış, Mustafa İkinci'nin bir odası olduğunu öğrenmiş. Mustafa İkinci ile Taner Berikman Ulucanlar'daki çifte minareli caminin yakınında, kanatlı bir kapıdan girilince avlusu olan bir evde yan yana oturuyorlardı. Kiralık oda Mustafa İkinci'nin evine bitişik tek bir oda idi. Tuvalet avluda ve müşterekti. Ayşe teyze Mustafa İkinci'ye kardeşimle beraber bu odayı kiralamak istediğimi söyleyince razı olmuş ve 50 liraya anlaşılmışlar.

Ancak, lakabı Dayı diye bilinen Mustafa İkinci'nin hanımı Fatma abla ile Taner Berikman'ın hanımı Huriye abla razı olmamışlar, iki tane kazık gibi adamı biz evimizin içinde istemezük diye kazan kaldırmışlar. Ayşe teyze de konuyu Mustafa İkinci'nin annesi Hatice teyzeye anlatmış, Hatice teyze bu talebeler Ağın'dan kimin nesi kimin fesi diye sormuş. Ayşe teyze de Aşağıyabanlı Kırmızı dayının torunları, bizim de akrabamız olurlar deyince rahmetli Hatice teyze "Anam o poğ yiyenler kırmızı dayının torunları ise akıllı olurlar" evi verin gitsin deyince biz de bu sayede kiracının kiracısı olarak Ulucanlar'da kiralık ev bulduk bu vesile ile mahallenin bireyleri arasına girmeye çaba gösterdik.

Ağınlıların yaşamlarında önemli bir yeri olan Ulucanlar semtinde oturanların birçoğu rahmetli oldu. 29 Kasım 1999 tarihinde de Ayşe Öney hakkın rahmetine kavuştu. Cenazesini Karşıyaka mezarlığında defnederken, Mete Özkan gene oradaydı, gözleri dolu dolu. Babam eski komşularını burada da yanına topladı diyerek hepimizi eskilere götürdü. Ölenlerin hepsinin yeri cennet olsun.

HABERLER

(Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından 5 Mart 2000 tarihinde Ankara'da "AĞIN'LA İLGİLİ KONULARIN VE PROJELERİN GÖRÜŞÜLDÜĞÜ DANIŞMA TOPLANTISI'na, onur konuğu olarak, Elazığ Valisi Sayın M. Lütfullah BİLGİN de davet olunmuştur.

İşlerinin yoğunluğu nedeniyle, toplantıya katılamayan Sayın Vali'mizin telgrafının bir örneği aşağıya çıkarılmıştır.)

* Tarihi boyunca ülkemizin gelişmesi, dirlik ve düzeni yolunda önemli hizmetler üstlenmiş olan Harput'un ve onun devamı olan Elazığ'ın kadir bilir münevver insanların ilimizin kalkınması yolundaki heyecanlı ve gayretli çalışmalarına ilaveten, yaşadıkları illerde de güzel ve hayırlı işler yapmak gibi soylu ve anlamlı davranışları Elazığ Valisi olarak beni gururlandırmakta ve mutlu etmektedir. Derneğinizin düzenlemiş olduğu Ağınla ilgili konuların ve projelerin görüşüleceği danışma toplantısına, işlerimin yoğunluğu nedeniyle katılamıyacağımı iletirken tüm davetlilere selamlarımı sunarım.

M Lütfullah BİLGİN
Elazığ Valisi

AĞIN HABERLERİ :

* Kızılay Derneği Ağın Şubesi görevlisi Kenan Çobanoğlu, Ankara Kızılay Derneği Genel Merkezi'nden bin kişilik giyim eşyası almış, Ağın'da dağıtımını yapmaktadır.

30 harar dolusu bu eşya, erkek pantolonu ve ceket, erkek pardösüsü, kadın ve erkekler için gömlek, kazak, ayakkabı bu eşyaları oluşturmaktadır.

Çocuklar için de, türlü giyim eşyaları bulunmaktadır. Kenan Çobanoğlu, bu eşyaların dağıtımını ile uğraşmakta olup, yöremiz yoksullarına hizmet yönünden yararlı bir görev yapmaktadır.

* 1999-2000 yılı bağlantısı olan kış mevsimi, tüm ülkemiz gibi yöremizde de ağır geçti. Özellikle Keban Barajı'nın yarım ada yaptığı Ağın'da (Ben Ağın deyimini tüm köylerimizle birlikte adlandırmışımdır) çok sıkıntılı yaşam verdi. 1974 den bu yana dolu olan baraj suları bu kış döneminde, şimdiye dek hiç ulaşmadığı enginliğe vararak, 845 kottan 820 kota düştü.

* Malatya ve Ağın'da payamlar ve mişmişler çiçeklendi. Bu yaz döneminde, meyvelerin geçen yıllara göre daha bol olacağı, kış ağırlığı ve karın çokluğundan ileri gelen yorumlamadır.

İsmail N. BEYDEMİR

*23 Nisan 2000 Pazar akşamı Ankara-Kurtuluş / Vedat Dalokay Nikah Salonu yanındaki Kokteyl Salonu'nda, Ankara'da bulunan hemşerilerin katılımıyla, Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından bir AĞIN GECESİ düzenlenmiştir. Geceye katılan hemşeriler, yerel çalgılar eşliğinde yörelerimiz oyunlarını oynamışlar, gönüllerince eğlenerek zevkli bir gece geçirmişlerdir.

Toplantıda ayrıca, Ağın Derneği için Ankara'da bir merkez oluşturacak bina alımına katkı olmak üzere özel piyango da düzenlenmiştir.

DUYURU

Derneğimiz tarafından bir EŞYA PİYANGO-SU düzenlendiğini geçen sayımızda duyurmuştuk.

Biletler, satışta görev üstlenen üyelerimizle, bize yardım ve desteğini esirgemeyecek olan hemşerilerimize ve arkadaşlarımıza gönderilmiştir.

Kendilerine bilet gönderilmemiş olan ve yardıma istekli bulunan hemşeri ve arkadaşlarımız da aşağıda telefon numaraları yazılı derneğimizin merkeziyle temasa geçerek bilet alabilirler.

Çağrımızı yineleyelim : Haydi Ağın'lılar!

Satışların kısa sürede sonuçlanması için görevli arkadaşlarımızla satışı üstlenen hemşerilerimizin gerekli çabayı göstermelerini bekliyoruz.

Dernek Yönetimi

Tel: (0.312) 342 47 50 341 54 69

Fax : (0.312) 341 82 36